

I Fye Tulen Gablà di ku Dyisas Krayst, i Sulat Mattyu

*I dad gutambul Dyisas Krayst
(Luk 3:23-38)*

¹ Ani sén i dad dagit i gutambul Dyisas Krayst, i bel Harì Dabid, dunan i bel Abraham.

² Mdà Abraham, kenen i mà Isaak, na Isaak i mà Dyékob, na Dyékob i mà Dyuda na i dad flanekan.

³ Na Dyuda i mà Péris na Sérah, na yé dagit i yêla Tamar. Na mdà Péris, kenen i mà Hésron, i mà Ram.

⁴ Na Ram i mà Aminadab, na Aminadab i mà Nason, na Nason i mà Salmon.

⁵ Na Salmon i mà Boas, na yé dagit i yê Boas dunan Rahab. Na mdà Boas, kenen i mà Obéd, na yé dagit i yê Obéd dunan Rut. Na mdà Obéd, kenen i mà Dyési.

⁶ Na Dyési i mà Harì Dabid. Na mdà Harì Dabid, kenen i mà Solomon, na yé yê Solomon i yaan Uraya.

⁷ Na mdà Solomon, kenen i mà Rihoboam, na Rihoboam i mà Abadya, na Abadya i mà Asa.

⁸ Na Asa i mà Dyihosafat, na Dyihosafat i mà Dyoram, na Dyoram i mà Usaya.

⁹ Na Usaya i mà Dyotam, na Dyotam i mà Ahas, na Ahas i mà Hésékaya.

¹⁰ Na Hésékaya i mà Manasi, na Manasi i mà Amon, na Amon i mà Dyosaya.

11 Na Dyosaya i mà Dyékonaya, na i dad flanekan lagi. Di dad du atù, i dad to mdà di banwe Babilon, kanfela ale gagin i dademela Dyu, na nebela ale ditù di Babilon.

12 Na kanto ale kel di Babilon, nun ngà Dyékonaya, na yé dagitan Saltiyél. Na Saltiyél i mà Sorubabél.

13 Na Sorubabél i mà Abayud, na Abayud i mà Ilaykim, na Ilaykim i mà Asor.

14 Na Asor i mà Sadok, na Sadok i mà Akim, na Akim i mà Ilayud.

15 Na Ilayud i mà Éliasar, na Éliasar i mà Matan, na Matan i mà Dyékob.

16 Na Dyékob i mà Dyosip, i yaan Méri, dunan i yê Dyisas, i dnagit Krayst.

17 Yé duenam man, yé kdee kastugad i to mdà di ku Abraham kel di ku Harì Dabid dunan sfalò fat. Na mdà di ku Harì Dabid kel di kgebe i dad to Israél salu ditù di Babilon, yé kdee kastugad i to lè sfalò fat. Na mdà di kgebe i dad to Israél salu di Babilon kel di ksut Dyisas Krayst, lè sfalò fat i kdee kastugad.

*I ksut Dyisas Krayst
(Luk 2:1-7)*

18 Ani santulen gablà di ksut Dyisas Krayst. Mdà i yêan, Méri, nun yaan ton, yé dagitan Dyosip. Bay di lamla là swè, gadèan ta maltien kenen fagu di Mtiu Tulus Dwata.

19 Na Dyosip i satu to too tluh, bay là mayèan ku fyàan Méri di kanfe i kdee dad to, taman, yé fandaman là fanlesan dun di landè dademe to gmadè.

²⁰ Bay di lam Dyosip famdam ani, nun satu kasaligan i Dwata msut di kenen fagu di kna, manan, “E Dyosip, bel Hari Dabid, nang ge likò msong ku Méri du i ngà lantienan mdà di Mtiu Tulus.

²¹ Mngà kenen lagi, na yé dagitam dun Dyisas, du falwàan i dad ton di dad salàla.”

²² Na mgimò i kdee ayé du fye gdohò i ta gman Dwata di munan fagu di satu tugadan, manan,

²³ “Tadè maltien i satu sawang libun, na mngà kenen lagi, na yé katlola kenen Imanyuél.” Na yé gumtatek Imanyuél dunan, “Ta dini Dwata sagin di gito.”

²⁴ Kanto mukat Dyosip, ta nimenan i flau i kasaligan Dwata di kenen na nsongan Méri.

²⁵ Bay silang sgafat i lawehla ta fnge sut i ngà Méri. Na kanto sut i ngà ayé, yé dagit Dyosip dun Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye sablà i kagu i dad blatik

¹ Na sut Dyisas ditù di Bétléhém, i satu lunsud glam di Dyudiya di dad du i kagot Hari Hérôd. Na kanto kenen sut, nun dad to salu ditù di Dyérusalém mdà di gusut i du fulung meye dad blatik.

² Na kanto ale kel di Dyérusalém, smalek ale, manla, “Nè gumnè i ngà sut, i mgimò Hari i dad Dyu? Ta teenmi i blatik di gusut i du ilè i ta ksutan. Na yé duenmi salu dini du mangamfù gami di kenen.”

³ Na kanto linge Harì Hérod ani, too msamuk i nawan, na balù i kdee dademe dad to di Dyérusalém.

⁴ Na fastifun Harì Hérod i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis du snalekan ale, manan, “Nè gusut i Mgalék Dwata?”

⁵ Na tmimel ale, manla, “Ditù di Bétléhém glam di Dyudiya, du ani man i tugad Dwata di sulatan di munan,

⁶ ‘Ge, Bétléhém, glam di banwe Dyuda, ise ku ge i too mdanà di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Dyuda du too nun btasam, du mdà di ge i satu ulu, na kenen malak i dad togu, dunan Israél.’ ”

⁷ Na fatlo Harì Hérod i dad to too fulung ayé di landè to gmadè dun, du snalekan ale ku kilen kitela i blatik.

⁸ Na dekan ale salu ditù di Bétléhém, na manan dale, “Mdà gamu, na tooyu fanngabal i ngà ayé. Na ku ta teenyu, fgadèyu di do i gusablàan du fye lê agu do gatù mangamfù di kenen.”

⁹ Na kantola linge i man Harì Hérod, ta mdà ale. Na i blatik ta teenla di gusut i du, magu gsen munala, na silang fanak di sablà gumnè i ngà.

¹⁰ Na di kitela i blatik ayé, too ale lehew.

¹¹ Na kanto ale kel di gumnè ayé, teenla i ngà di saféd i yéan Méri, na lkuad ale mangamfù di kenen. Na nukalla i dad mabtas nebela du bléla di ngà ayé. Yé bléla dun blawen, na dad fangbun dnagit insénso, na mira.

¹² Na kafnge ayé, mulê ale di banwela, bay ta mahal i dalanla du ta fgadè Dwata di dale fagu di

kna nang ale samfulê di ku Harì Hérod.

I kilah ale Méri salu ditù di Idyip

¹³ Na kanto mdà i dad to fulung ayé, nun kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip fagu di kna, manan, “Mték ge. Nebem i ngà na i yéan, na milah gamu ditù di banwe Idyip du fanngabal Hérod i ngà du kayèan fnati. Silang gamu mulê dini ku ta man-gu di gamu.”

¹⁴ Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yéan, na mdà ale milah di lam i kifuh salu ditù di Idyip.

¹⁵ Na déé gufanakla kel di kfati Hérod. Na fagu déé, gdochò i man Dwata fagu di tugadan di munan, “Tlogu i Ngàgu lamwà fdu di banwe Idyip.”

¹⁶ Na yé duenam man, kanto gadè Harì Hérod ta mafgaw kenen du mdà di nimò i dad to fulung meye dad blatik, too kenen malbut. Nafafatin i kdee dad ngà lagi mdà di dad ngà falami sut kel di dad ngà lwe fali i ktuala mnè di Bétléhém, na lê man di dademe banwe mdadong déé. Lalòan i man dad to fulung meye dad blatik du fye gadèan ku dét ta kalbong i ngà kayèanfafati.

¹⁷ Na mdà di kfati i kdee dad ngà ayé, ta gdochò i man Dwata di munan fagu di satu tugadan dnagit Dyérimaya, manan,

¹⁸ “Nun mugak linge di banwe Rama du nun dad to too mngel na lmanu. Nngel Rakél i dad ngàan, na landè gamlala kenen du ta mati ale.”

I kulêla fdu di Idyip

¹⁹ Kanto mati Hérod, nun kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip déé di Idyip fagu di kna,

²⁰ na manan, “Mték ge, nebem i ngà na i yêan, na mulê gamu ditù di banwe Israél du ta mati i dad to mayè fmati i ngà ayé.”

²¹ Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yêan, na mulê ale ditù di Israél.

²² Bay linge Dyosip ta yé tamlas ku Harì Hérod di kagotan di Dyudiya dunan i ngàan Arkilas, na yé duenam man, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di kaflau Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu ditù di banwe Galili.

²³ Na yé banwe balingla gumnè di Galili dunan i lunsud Nasarét. Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di dad tugadan di munan, “Yé katlola kenen to Nasarét.”

3

Dyan Gal Munyag

(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

¹ Na di dad du atù, nun to gatù di Dyudiya di banwe landè to mnè ditù, yé dagitan Dyan. Tdòan i dad to salu di kenen,

² na manan, “Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, du ta mdadong i Kagot Dwata.”

³ Na Dyan ayé i ta man Dwata fagu di ku Isaya, i satu tugadan di munan,

“Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù, ani manan fagu di fléd, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun.’ ”

⁴ Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé knaanen tlargas na tnab.

⁵ Na nun dad to salu déé di gutamdò Dyan mdà di Dyérusalém na di kabal probinsya Dyudiya, na

balù kel di kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan.

⁶ Na kanto ale kel déé, tulenla i dad salàla, na fbunyag ale di kenen.

⁷ Bay nun dee dad to mdà di lwe kafaglut i dad Dyu, dunan i dad Farisi na dad Sadusi, na fdadong ale ditù du mayè ale fbunyag di kenen. Na di kiten dale, manan, “Gamu dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà gamu di flayam fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?

⁸ Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu.

⁹ Na nangyu fdatah i ktoydi kmanyu dun, ‘Gami bel Abraham, na balù là msal gami, là gagin gami di flayam febe Dwata.’ Ani man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani, gagan Dwata fambalin dale bel Abraham ku kayèan tamlas gamu.

¹⁰ Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là menge fye, nbekan na snakufan di lifoh.

¹¹ Bnunyagta gamu di éél du ilè i ta ksalyu, bay nun tmadol di do. Là gablà agu kmitin talumfàan du too agu mdanà di kenen. Kenen i munyang gamu di Mtiu Tulus na di lifoh.

¹² Na fakayta man ta sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh landè sen.”

*I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)*

¹³ Na lê salu Dyisas di Éél Dyordan mdà di Galili du fye fbunyag ku Dyan.

¹⁴ Bay fan là mayè Dyan munyag dun, na manan, “Gablà ge i munyag do. Kan ku baling ge fbunyag di do?”

¹⁵ Na tmimel Dyisas, manan, “Faloham i knayègu du fye gimenta i kdee knayè Dwata.” Na yé duenam man, ta mayè Dyan, na bnunyagan Dyisas.

¹⁶ Na kanto fbunyag Dyisas, di kalwàan di lam éél, tadè mgukà i langit, na teenan i Tulus Dwata tufa na mdaf di kenen gambet abun.

¹⁷ Na nun talù mdà di langit, manan, “Ani Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu dun.”

4

I ktilew Satanas ku Dyisas (Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

¹ Na kafnge ayé, nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di banwe landè to mnè ditù du tnilew Satanas kenen.

² Na fat falò du na fat falò butang là kmaan Dyisas, taman ta bitil kenen.

³ Na kafnge ayé, salu Satanas di kenen du tnilewan, manan dun, “Ku ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fanbalingam fan i dad batu ani.”

⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku lo knaan gamlawil i dad to, bay lê man i tnalù Dwata.’ ”

⁵ Na kafnge ayé, lê nebe Satanas kenen salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.

⁶ Na manan di kenen, “Ku ge i Ngà Dwata, kamyaf ge mdà dini, du ta gsulat sa di Tnalù Dwata, ‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge, du

snamalla ge fye là gtradè i blìam di dad batu, na landè glumfakam.’ ”

⁷ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta lê gsulat sa di Tnalù Dwata, manan, ‘Nangam tnilew i Amu, dunan i Dwatam.’ ”

⁸ Na lê nebe Satanas kenen di satu bulul too mdatah, na fiten dun i kdee dad banwe nagot i dad to di tah tanà, na i bong kafyela.

⁹ Na manan di ku Dyisas, “Blégu di ge i kdee ani syan ku lkuad ge, na mangamfù ge di do.”

¹⁰ Bay tmimel Dyisas, manan, “Nang ge dini, Satanas! Du ta lê gsulat sa di Tnalù i Dwata, manan, ‘Mangamfù ge di Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.’ ”

¹¹ Na kafnge ayé, tnagak Satanas Dyisas, na nun dad kasaligan Dwata kel du nifatla kenen.

I katbù Dyisas tamdò
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² Di là mlo, fablanggùla Dyan. Na kanto gadè Dyisas, samfulê kenen di Galili.

¹³ Na ta là mnèan di Nasarét, bay ditù gumnèan di lunsud Kapernaum di kilil i bong lanaw Galili mdadong di Sibulun na Néftali.

¹⁴ Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya di munan,

¹⁵ “Déé di Sibulun na Néftali, yé gumnè i dad to ise Dyu mdadong di bong lanaw Galili ditù di faltù Dyordan.

¹⁶ Na i dad to ayé, balù ku tagnè ale mnè di gukmifuhan, teenla i bong lwa. Na balù ku mlo ale mnè di kakifuh i fati, ta gafat di dale i neng salò.”

17 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas tamdò, manan, “Msal gamu du ta mdadong i Kagot Dwata.”

*I kalékan i fat to fmukat
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)*

18 Di satu du, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi saflanek. Yé dagit i satu Simon Piter, na i flanekan Andru. Na yé nimòla fmukat ale du yé knalamla nimò.

19 Na man Dyisas di dale, “Yé galyu nimò ani fmukat nalaf. Fye fa ku baling gamu magin di do du tdòta gamu fmukat dad to du fye magin ale di do.”

20 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i dad fukatla, na magin ale di kenen.

21 Na kanto ale fles magu, lê nun teen Dyisas lwe lagi saflanek. Yé dagitla Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla di aweng magin di màla du fatlagadla dad fukatla. Lê tlo Dyisas ale,

22 na tadèla tnagak i aweng na i màla du magin ale di ku Dyisas.

*I katdò Dyisas di dad banwe di Galili
(Luk 6:17-19)*

23 Na lanngab Dyisas i probinsya Galili du tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu. Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata na fan-guléan i kdee dad to nun sahal tduk.

24 Na mbel i santulen gablà di kenen di kabal i probinsya Sirya. Na yé duenam man, nebela di kenen i kdee dad to nun sahal tduk, na i dad to maflayam du mdà di sasè katduk, na i dad nun

busaw, na i dad banlak, na i dad to là galyak i lawehla, na fan-gulê Dyisas ale.

²⁵ Na too dee dad to magin di ku Dyisas mdà di dad sahal banwe. Nun mdà di Galili, na Dikapolis*, na Dyérusalém, na Dyudiya, na lê man dademe dad banwe di faltù i Éél Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul (Luk 6:20-23)

¹ Na kanto teen Dyisas i kdee dad to, mnagad kenen di satu bulul, na sudeng déé. Na stifun di safédan i dad to galan tò.

² Na tambù kenen tamdò di dale, manan,

³ “Nun kafye i dad to dimilè i ktola na landè dale gnagan lmalò di Dwata, du gagin ale di Kagotan ditù di langit.

⁴ Nun kafye i dad to mlidù nawa du lnala Dwata ale.

⁵ Nun kafye i dad to fdanà i ktola, du gdawatla i ta fakang Dwata.

⁶ Nun kafye i dad to bitil na malinum di katluh Dwata, du fabsol Dwata ale.

⁷ Nun kafye i dad to kamdo i dademe to du lê ale man kando.

⁸ Nun kafye i dad to tluh i nawala, du site ale i Dwata.

⁹ Nun kafye i dad to samfye i dademe to, du matlo ale dad ngà Dwata.

¹⁰ Nun kafye i dad to falnayam mdà di tluh nimòla, du gagin ale di Kagot i Dwata ditù di langit.

---

* ^{4:25} 4:25 Yé gumtatekan dad sfalò syudad.

¹¹ Nun kafyeyu ku baling nadoy dad to gamu, na falnayamla gamu, na dnalamla gamu di kdee dad sasè nimò du mdà di ksasatuyu di do.

¹² Du yé nimòla di dad tugad Dwata di munan. Yé duenam man, too gamu flehew du bong lubayyu ditù di langit.

Guflingen gablà di kahì na salò
(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

¹³ “Di kagbolyu di dad to di tah tanà, salngad gamu kahì. Bay i kahì, ku ta là mahìan, ta landè kibò lê fahì dun. Yé duenam man, fakay bat na glék i dad to.

¹⁴ “Na di kagbolyu di dad to di tah tanà ani, lê gamu salngad salò. Ku nun syudad di tah bulul, là ti gburin.

¹⁵ Na ku nun to mtam salò, là sa snukuban dun been. Bay kahan di gumefen du fye mite i kdee dad to.

¹⁶ Na yé duenam man, tooyu fneng i salòyu di bleng i dad to, du fye teenla i dad fye nimòyu na dnayenla i Màyú ditù di langit.

I tdò Dyisas gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

¹⁷ “Nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku falmogu i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad tugadan di munan. Là sa falmogu dun, bay fitegu i glut kfagu mimen dun.

¹⁸ Na too glut i man-gu di gamu ani, di laman nun tanà na langit, landè ti lnius di dad uldin Dwata, balù tukay, du mti gdohò i kalbong kdee.

¹⁹ Na ku simto lmafà i satu uldin Dwata, balù ku too tukay, na ku lèan tdò i dademe lmafà dun,

too kenen mdanà di Kagot i Dwata ditù di langit. Bay ku simto mimen i kdee dad uldin Dwata na ku lèan tdò i dademe mimen dun, too kenen mdataah di Kagot i Dwata ditù di langit.

²⁰ Na ani man-gu di gamu, silang gamu g fusuk di Kagot Dwata ditù di langit ku midul fa i gamu katluh di katluh i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.

I tdò Dyisas gablà di kalbut

²¹ “Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di munan, ‘Nang ge manò. Ku simto manò, là fakay ku là falnayam kenen.’

²² Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto falbut di dademe to, gablà kenen falnayam. Na ku simto talù di dademe, na manan, ‘Snawang ge,’ gablà kenen nukum i dad ganlal. Na ku simto talù di dademe to, na manan, ‘Kaldam ge lmanaf,’ gablà kenen falnayam Dwata ditù di lanaw lifoh.

²³ “Na yé duenam man, ku gatù ge di gudamsù du nun blém di Dwata, bay nun gafaldamam salàam di dademe to,

²⁴ tnagakam déé funa i blém ayé. Gatù ge di to ayé na safye gamu klom samfulê na blém i dsùam di Dwata.

²⁵ “Na ku nun to fan tmifù ge di ganlal, fye ku mlal gamu safye. Yé fye, stulen gamu di lamyu là fa gafat di gusukum tàan ge blé di to mukum, na i to mukum, faflesan ge di pulis, na i pulis tmusuk ge di blanggù.

²⁶ Na too glut i man-gu di gamu ani, ku ta yé mkel di ge, silang ge galwà di blanggù ku ta fngem bnayad i salàam.

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 “Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di munan, ‘Nang ge lmafà yaan.’

28 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto meye di satu libun na nibalan, salngad kenen lmafà yaan di fandaman.

29 Na kaflingenta dun, ku i matam gsen di kwanan mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na batam. Tumù fa ku lanah i satu alel di laweham na nun nawam landè sen, bay too ti sasè ku sikof i laweham, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

30 Na kaflingenta dun, ku i sigalam gsen di kwanan mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku lanah i satu alel di laweham na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i laweham, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I tdò Dyisas gablà di kaskah to malay

(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Ku nè i lagi mkah yaanan, là fakay ku là blén di kenen i kalatas gugsulat gugmadè dun ta kahan.’

32 Bay ani i man-gu di gamu, ku nun lagi, kahan i yaanan, na là lmen i libun lmafà dun, gamsalà i lagi ayé di Dwata. Yé duenan gamsalà du ku lê nun lagi mwè i libun ayé yaan, ta glafà i libun ayé i muna yaanan du mdà di kakahan dun. Na i lagi mwè i libun ayé, lê kenen gamsalà.

I tdò Dyisas gablà di kasdagè

33 “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Ku samdagè ge, toom dnohò i ta gmanam di Dwata.’

³⁴ Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu samdagè. Là fakay ku yé dnagityu i langit di kasdagèyu, du déé gusudeng Dwata.

³⁵ Là fakay ku yé dnagityu i tanà di kasdagèyu, du déé gumlékan. Na là fakay ku yé dnagityu Dyérusalém di kasdagèyu, du yé syudad Dwata, dunan i too mdatah Hari.

³⁶ Na là fakay ku yé dnagityu i uluyu di kasdagèyu, du là ti gaganyufafitam ku demen fbukay i wakyu.

³⁷ Bay ku mayè gamu, yé manyu, ‘Hee,’ na ku là, yé manyu, ‘Là,’ du ku samdagè gamu, yé gumdà i tnùyu ayé di ku Satanas.

I tdò Dyisas gablà di kbalas

(Luk 6:29-30)

³⁸ “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘I to fatduk mata i dademe to, lê fatduk i kenen mata. Na i to falmo kifan i dademe to, lê falmo i kenen kifan.’

³⁹ Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu malas sasè di to mimò sasè di gamu. Bay ku nun dmafì di bali bawehyu, lêyu fdafì i balin.

⁴⁰ Ku nun to mebe gamu di kasfala du fye gwèan i saulyu fukal sigal, lêyu fagin blé i saulyu tahà sigal.

⁴¹ Ku nun to fmege gamu mebe i kalyakan satu kilumitru i kawagan, nebeyu dun lwe kilumitru.

⁴² Ku nun to mni di gamu, banléyu kenen. Na fandemyu i to mayè mdem di gamu.

I tdò Dyisas gablà di to mnang gamu nawa

(Luk 6:27-28,32-36)

⁴³ “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Kandoyu i dademeyu sgalak, na knangyu nawa i to mnang gamu nawa.’

⁴⁴ Bay ani i man-gu di gamu, kandoyu i dad to mnang gamu nawa, na dnasalyu i dad to fal-mayam gamu.

⁴⁵ Ku yé nimòyu, too dilè na ngà gamu i Dwata di langit. Du i Dwata, fnengan i du na fulenan di dad to tluh na lê di dad to sasè.

⁴⁶ Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad to kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad to too gamsalà gambet i dad to mwè bayad i buhis, yé kandola i dad to kamdo dale.

⁴⁷ Na ku lo yé dademeyu stulen i to dademeyu sgalak, landè sa gusalahan di nimò i dad to too gamsalà, du balù i dad to là gmadè i Dwata, stulen ale sa di dademela sgalak.

⁴⁸ Yé duenam man, too gamu fatluh du i Màyú ditù di langit too tluh.”

6

Itdò Dyisas gablà di kablé

¹ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Ku mimò gamu i dad nimò i dad to ftoo, là fakay ku yé duenyu mimò ayé du loyu fite di dad to, du ku yé duenan, landè lubay gdawatyu mdà di Màyú di tah langit.

² “Yé duenam man, ku tnabengyu i dad to landè knun, nangyu dag salngad i nimò dad to fagdag di kabléla di dad gumnè gal gustifun i dad to, na di kilil dalan. Lo yé duenla mimò dun du fye dag i dad to ale. Bay too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.

³ Bay gamu, ku tnabengyu i dad to landè knun, nangyu fgadè di dademe to, balù di dademeyu sgalak,

⁴ du fye gbuni i kabléyu. Na ku yé nimòyu, banlé Màyú gamu lubay du teenan i kdee nimòyu di gugbunin.

*I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Luk 11:2-4)*

⁵ “Ku dmasal gamu, nangyu ganbet i dad to flingu, du ku dmasal ale, too ale mayè tadañg di dad gumnè gal gustifun i dad to, na di kilil dalan du dee dad to mite dale. Na too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.

⁶ Bay ku dmasal gamu, fusuk gamu di sniflyu, na tnakabyu, na dmasal gamu di Màyú Dwata i là teen. Na fagu déé, yé mite i nimòyu di gugbunin i Màyú, na banlén gamu lubay.

⁷ Na ku dmasal gamu, nangyu too fdee dad talùyu gambet i dad to dmasal di ise glut dwata, du yé man nawala ku fdeela i dad talùla, toon ale falninge.

⁸ Nangyu ale ganbet du ta sana gadè Màyú i kalnidùyu balù di lamyu là fa mni di kenen.

⁹ Bay gambet ani i fye kdasalyu,
‘Màmi di tah i langit, kayèmi moon ku mangamfù di ge i kdee.

¹⁰ Na kayèmi ku ge magot i kdee, na ku gdohò i kdee knayèam dini di tah tanà salngad i kagdohòan déé di tah langit.

¹¹ Blém di gami i gablà knaanmi di mdu ani.

¹² Fnasinsyam i dad salàmi, salngad i kfasinsyami salà i dad to gamsalà di gami.

¹³ Nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe gami di salà, bay kanlungam gami di ku Satanas, gumdà i kdee sasè’

14 “Ku fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà di gamu, lê fnasinsya Màyú di langit i gamu salà.

15 Bay ku là fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà di gamu, là lê fnasinsya Màyú i gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 “Na ku fwasa gamu, nangyu flidù i bawehyu gambet i dad to flingu, du yé nimòla fdilèla di bawehla na bitil ale du fye dilè i dad to ta fwasa ale. Bay too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.

17 Bay ku fwasa ge, samwat ge na flauf ge,

18 du fye là dilè i dad to i kafwasam. Na ku yé nimòam, lo yé gmadè i kafwasam i Màam dunan Dwata là teen. Na yé duenam man, banlén ge lubay du teenan i kdee dad nimòam di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di knun

(Luk 12:33-34)

19 “Nang gamu samtifun knun dini di tah tanà, du falmo i kanok na tnéé na tnaku i dad to.

20 Bay yé fye gusamtifunyu knun ditù di tah langit du ditù landè kanok falmo dun, na là tnéén, na landè to gfusuk ku tmaku dun.

21 Yé fye nimòyu du ku nè gusamtifunyu i knunyu, yé gal gumnè i fandamyu.

I salò di laweh

(Luk 11:34-36)

22 I matam, yé gambet salò di laweham. Ku mtiu i keyem, fakayta man na langub lwa i kabal laweham.

23 Bay ku sasè i keyem, fakayta man na langub kmifuh i kabal laweham. Yé duenam man, ku

ta kmifuh i salò mnè di nawam, ta too ti sasè kakifuhan.

*Landè kibòto fafasak di lwe amu
(Luk 16:13; 12:22-31)*

24 “Landè kibò fafasak di lwe amu, du magfeges
kenen malék ku simto di dale i nutehan nawa na
i kanbongan nawa, satu di dale nimenan na satu
i dnuenan. Landè kibòyu fafasak di Dwata, na lê
man di knun.

25 “Yé duenam man, ani man-gu di gamu, nang
gamu mlidù gablà di knèyu dini di tah tanà na i
knaanyu na i ninumyu dini. Na nang gamu mlidù
gablà di lawehyu na di klaweh lsakyu. Du ku
fandamyu dad kalnidìyu di knèyu di tah tanà, nun
sa too mabtas fa di knaan. Na ku fandamyu i kdee
dad kalnidìyu di laweh, nun sa too mabtas fa di
klaweh lsakyu.

26 Fandamyu dad anuk mayeng. Là sa mlah ale,
na là kamtu ale, na landè fol galla gusamtifun i ulê
dad flahla. Bay yé famkaan dale dunan i Màyú di
langit. Na gamu too mabtas fa di dad anuk.

27 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu di tah tanà
ani, balù lo sudaf klon fagu di kafdamyu i dad
kalnidìyu.

28 Na nang gamu mlidù gablà di dad klawehyu.
Fandamyu dad bulek tmabò di lam bnas. Là tal-
bahò ale, na là mimò ale falnas fye nun klawehla.

29 Bay ani man-gu di gamu, balù Hari Solomon
di kafye knèan, landè klawehan salngad di kafye
baweh i satu bulek.

30 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani, too fye
kbelan, bay fayah ta mlanas na fakay ntam. Na ku

nifat Dwata dad bulek i là too mabtas, midul déé fa i kablén gamu klaweh. Tay, too kulang i ksaligyu.

³¹ Na yé duenam man, nang gamu mlidù gablà di knaanyu, ku demen i ninumyu, na i klawehyu.

³² Du i dad to là ftoo di Dwata, yé sén i fandamla dale, bay ta sana gadè i Màyú na yé kalnidùyu.

³³ Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè di nawayu i Kagot Dwata na i katluhan, na blén di gamu i kdee kalnidùyu.

³⁴ Na yé duenam man, nang gamu flidù gablà di du fayah, du dee i dad klidùyu di mdú ani. Silangyu fandam i dad klidùyu ku ta kel.”

7

*I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Luk 6:37-38,41-42)*

¹ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Nangyu nukum i dademe to du fye là nukum Dwata gamu.

² Ku dét ukumyu di dademe to, yé lê ukum Dwata gamu. Na ku dét kablat ukumyu i dademe dad to, yé lê kablat i ukum Dwata gamu.

³ “Kan ku neyem i fuling di mata i flanekam, bay tadèam bayà i bateng di ge mata?

⁴ Kan dé ku manam, ‘E, nwèta kun i fulingam,’ na blaam sana kdéé i bong bateng di ge mata?

⁵ Sasè ge. Funam nwè i bateng di matam alì too fye kitem mwè fuling i flanekam.

⁶ “Nangyu blé di dad ayem i dad mtiu knun nfun Dwata, du keng balingla gamu nakét. Na nangyu blé di dad sdè i dad mabtas slah dnagit pérlas, du keng balingla sanslék.

*I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)*

⁷“Mni gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal gamu na fiten gamu i fanngabalyu. Mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i takab.

⁸ Ku simto mni di Dwata, gamdawat kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata dun i takab.

⁹ Gamu dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu fan, ise ku yé bléyu di kenen batu.

¹⁰ Na ku mni kenen nalaf, ise ku yé bléyu di kenen ulad.

¹¹ Na balù ku sasè gamu, knèan fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul fa déé kfulung i Màyú di langit mlé kafye di dad to mni di kenen.

¹²“Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad to di gamu, yé funayu nimò di dale, du yé gumtatek i gsulat di uldin Dwata fagu di ku Mosis na i dademe dad tugad i Dwata.

*I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)*

¹³“Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di tukay takab du mabal i gufusuk na mlahil i dalan salu di lanaw lifoh, na dee dad to i magu déé.

¹⁴ Bay du tukay i gufusuk na mlimah i dalan salu di nawa landè sen, na là dee dad to magu déé.

*Gablà di fye to na i sasè to
(Luk 6:43-44)*

¹⁵“Too gamu fgeye du nun dad to flingu tmulen i Tnalù Dwata. Gambet ale i mnalam agaf dnagit

bilibili, bay yé too glut kagkahla, salngad ale i dad tuyun.

¹⁶ Ku fkahta di kayu, yé gudmilè i kayu di bengen. I awi, là ti mengen grép, na i banal, là ti mengen fig.

¹⁷ Na salngad ayé, i fye kayu menge fye, na i sasè kayu lê menge sasè.

¹⁸ I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè kayu, là mengen fye.

¹⁹ Na kat satu kayu là menge fye, fakay nbek na bat di lifoh.

²⁰ Yé duenam man, yé gudmilè i dad to flingu di dad nimòla.

*I dad to là dilè Dyisas di fulé du
(Luk 13:25-27)*

²¹ “Là ti sdulè gfusuk di Kagot Dwata di langit i kdee dad to tamlo do ‘Amu,’ bay lo yé gfusuk i dad to mimò knayè Màgu di langit.

²² Na ku ta kel i du Dwata mukum, bong dee dad to fakdo, manla di do, ‘E Amu, ta tdòmi i Tnalù Dwata fagu di dagitam, na ta falwàmi dad busaw, na ta gamgimò gami dad tnikeng.’

²³ Bay yé man-gu di dale, ‘Là ti dilèta gamu. Fawag gamu di do, gamu dad to gamsalà.’

*I lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)*

²⁴ “Yé duenam man, i kdee dad to lminge i dad man-gu ani na ku nimenla, salngad ale di to too fulung fdak gumnè du yé gufdakan dun di tah batu.

²⁵ Na kanto fnge i gumnè, nun kel bong ulen na ta dmunuk, na too kamgis i nus sloban i gumnè ani. Bay là ti bekan du yé gugafdakan di tah batu.

²⁶ Bay i kdee dad to lminge i dad man-gu ani na ku là nimenla dun, salngad ale di satu to snawang du yé gufdakan dun di falak.

²⁷ Na kanto fnge i gumnè, nun kel ulen, na ta dmunuk, na too kamgis i nus sloban i gumnè ani. Na ta bek i gumnè na mti malbà.”

²⁸ Na kafnge Dyisas man ayé, too tikeng i dad to di katdòan

²⁹ du ku tamdò, too dilè i kaltulusan, na là salngadan di dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to nun fdas mumuh (Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Na kanto flasok Dyisas di bulul gutamdòan, na too dee dad to magin di kenen.

² Na nun satu lagi nun fdas mumuh salu di kenen, na lkuad di munan, manan, “Amu, gadègu gagaganam agu fan-gulê ku beg ge mayè du fye too mlaneb i kulitgu.”

³ Na nagot Dyisas kenen, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé.

⁴ Na fnge, dek Dyisas kenen, manan, “Nangam ti tulen ani balù simto dun. Bay mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam gambet i dek Dwata di dad sulat Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.”

*I kafgulê Dyisas ifasak satu ganlal i dad sundalu
(Luk 7:1-10)*

⁵ Na salu Dyisas di Kapernaum. Na kanto kel déé, nun satu ganlal i dad sundalu mdà di Roma samsite di ku Dyisas du mni tabeng di kenen.

⁶ Na manan, “E Amu, là gték i fasakgu ditù di gumnè du là galyakan i lawehan, na too sasè kaflayaman.”

⁷ Na man Dyisas di kenen, “Salu agu déé du fangulêgu.”

⁸ Bay man i ganlal ayé, “E Amu, là gablà agu fafusuk ge di gumnègu. Bay lo ge talù, na fagu di talùam mgulê sa i fasakgu.

⁹ Gadègu ani, du balù do, nun ganlal mdatah di do, na lê nun dad sundalugu mdanà di do. Ku dekgu i sundalugu magu, mdà sa kenen. Na ku man-gu di satu, ‘Gadini ge,’ na mimen sa kenen. Na balù dét fimògù di satu, yé nimòan.”

¹⁰ Na kanto linge Dyisas i manan ayé, too kenen tikeng, na manan di kdee dad to magin di kenen, “Too glut i man-gu di gamu ani, là lmen-gu mite di dad to Israél i kaftoo salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata.

¹¹ Na ani manta gamu, kadang di fulé du, nun dee dad to ise Dyu kel mdà di klamang banwe, mdà di gusut i du na di gusdafen, na kmaan ale di saféd Abraham, na Isaak, na Dyékob di Kagot Dwata di langit.

¹² I dad Dyu moon i mnè di langit, bay baling bat Dwata ale di lwà di gukmifuhan, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.”

¹³ Na kafnge ayé, lê talù Dyisas di ganlal i dad sundalu ayé, manan di kenen, “Mulê ge, du mgimò

sa i ta fantoom ayé.” Na gdohò i man Dyisas du salngan di kmanan dun, tadè mgulê fasak i ganlal.

*I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Na salu Dyisas di gumnè Piter. Kanto fusuk déé, teenan i tewe Piter libun. Milè kenen du too ti minit i lawehan.

¹⁵ Na fdadong Dyisas di kenen, na nagotan i sigalan. Na tadè mkah i kinitan, na mdà ayé, mték na fles mimò dale knaan.

¹⁶ Na di kasdaf i du, nun dee dad to nun busaw nebela di ku Dyisas. Falwàan i dad busaw fagu di talùan na fan-guléan i kdee dad to nun dad sahal tduk.

¹⁷ Yé duenan mkel ayé du fye gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya, “Fan-guléan ato du nwèan i dad fdasto.”

*I dad to fan magin ku Dyisas
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Na di satu du, kanto teen Dyisas i kdee dad to stifun di safédan, yé manan di dad to galan tdò, “Mdà ato mifal di lanaw.”

¹⁹ Bay salu di kenen satu to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na manan, “E Sér, magin agu di ge balù nè gusalum.”

²⁰ Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad balos, nun gumulêla, na i dad anuk mayeng, nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè gumnègu, balù gumilè, landèan.”

²¹ Na lê nun fa satu to di dad tdòan, manan ku Dyisas, “Amu, faloham agu mulê funa du lbanggu mà.”

22 Bay man Dyisas di kenen, “Bayàam i to mati. Yé lambang dun i dad to sawe mati. Bay ge, fles ge magin do.”

*I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)*

23 Na kafnge ayé, ta myak Dyisas di aweng, na magin dad to galan tdò.

24 Na di lamla maweng, ta nkel ale too kamgis nus di talà, na ta nuléh lwek i awengla. Bay ta kudang Dyisas.

25 Na i dad to galan tdò, nukatla kenen, na manla, “E Amu, tnabengam gami! Ta fan ato mlimas!”

26 Na talù Dyisas, manan, “Kan ku likò gamu? Too tukay ksaligyu.” Na kafnge ayé, mték kenen, na nngakan i nus na dad lwek, na ta too mtanak i lanaw.

27 Too tikeng i dad lagi ayé, na sasalek ale, manla, “Dét klasi to ani? Balù i nus na lê malbang lwek, nimenla.”

*I kafgulé Dyisas i dad lwe lagi nun busaw
(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)*

28 Kanto kel ale Dyisas di banwe Gadara ditù di faltù i lanaw, nun smitong dun lwe lagi nun busaw. Yé gumdàla di dad ilib gulambang i dad to. Too ale labè, taman, landè to gagu di dahan ayé.

29 Tadè ale mkit, manla, “E Ngà Dwata, dét i kibòam gami? Keng yé duenam salu dini du falnayamam gami balù là fa kel i bangmi maflayam.”

30 Na là too mawag déé, nun dee dad sdè mateb.

31 Na fakdo dad busaw, manla, “Ku falwàam gami, dekam gami fusuk di dad sdè.”

³² Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu.” Taman lamwà i dad busaw di dad lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè, na mti milah i dad sdè flasok di bilil, na tatek ale di lanaw, na sdulê ale mlimas.

³³ Milah i dad to mifat i dad sdè ayé salu di lunsud, na tulenla i kdee na i ta mkel di dad lagi nun busaw.

³⁴ Na i kdee dad to mdà di lunsud ayé, salu ale ditù di ku Dyisas. Na kitela kenen, fakdo ale du fye tnagakan i banwela.

9

*I kafgulê Dyisas i satu to là galyakan i lawehan
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)*

¹ Di satu du, lê smakay ale Dyisas di aweng, na nifalla i bong lanaw ayé, na salu ale di banwe gumdàan.

² Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela satu to là galyakan i lawehan, milè di igeman. Na kanto teen Dyisas i bong ksalig i dad to mebe dun, manan di to ayé, “E Tò, fan-galam i nawam. Ta magfasinsya nan dad salàam.”

³ Na nun dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis déé. Na di kman Dyisas ayé, yé mnè di fandamla, “Ta nladan i kdatah Dwata.”

⁴ Na gadè Dyisas i mnè di fandamla. Na yé duenam man, manan di dale, “Kan ku baling sasè i mnè di fandamyu?

⁵ Man nawayu ku landè glalgu fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè na nun glalgu ku ta man-gu di kenen, ‘Mték ge na magu ge,’ na gagu kenen.

⁶ Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà fmasinsya salà.”

Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là galyak, na manan, “Mték ge, nwèam i gumilèam, na mulé ge.”

⁷ Na tadè tadaq i to ayé na mulé.

⁸ Kanto teen i kdee dad to i nimò Dyisas ayé, too ale likò na dnayenla i Dwata du mdà di kablén gnagan salngad ani di satu to.

*I klak Dyisas ku Matyu
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)*

⁹ Na lê mdà ale Dyisas, na ligòla magu, nun teenan satu lagi, yé dagitan Matyu. Déé kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad i buhis du yé sén i knalaman nimò. Na man Dyisas di kenen, “Magin ge do.” Na ta tadaq Matyu, na fles magin ku Dyisas.

¹⁰ Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu. Na di ligòla kmaan, lê nun kel déé dademe dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to gal lmafà i uldin Dwata, na kmaan ale di saféd Dyisas.

¹¹ Na lê nun dad Farisi déé, na kantola teen ayé, snalekla i dad to gal tdò Dyisas, manla, “Kan ku kmaan i to tamdò gamu di saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i uldin Dwata?”

¹² Na linge Dyisas i manla ayé, na manan, “I to fandas, nun gukmamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung.

¹³ Na tooyu fandam i gumtatek i man ani di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku yé toogu knayè i kabléyu dad dsù, bay yé kayègu i kasakdoyu.’ Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay yé fanngabalgu i dad to gamsalà.”

*I salek gablà di kafwasa
(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)*

¹⁴ Na nun dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, salu ale di ku Dyisas, na smalek ale, manla, “Kan ku là fwasa i dad to galam tdò? Bay gami na i dad Farisi, gal gami fwasa.”

¹⁵ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, là mlidù ale ku sana kdéé di safédla i lagi sansong. Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

¹⁶ “Là fakay klafang i falami falnas di labi klaweh ta baltok du ku saksang i klafang ayé, na ta baling bong i kaséan.

¹⁷ Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit na malmo i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit.”

*I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh litèan na i ktékan i ngà mati
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ Di lam Dyisas talù, nun fdadong di kenen satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu. Na kanto kel déé, lkuad kenen di muna Dyisas, manan, “Falami mati i ngàgu libun. Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye mték.”

¹⁹ Na tadag Dyisas du magin, na lê man dad to galan tdò.

²⁰ Na di kagula, nun satu libun déé ta sfalò lwe fali klon sigi maloh i litèan. Fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan kilil i saulan,

²¹ du yé fandaman, “Ku logu gagot i saulan, mgulê agu.”

²² Na di kagotan i saul Dyisas, kmangél Dyisas, na manan dun, “Fan-galam i nawam. Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do.” Na di kman Dyisas ayé, tadè mgulê i libun ayé.

²³ Na kanto kel ale Dyisas di gumnè Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, fusuk kenen, na teenan i dad to salmali gal magin di kalbang, na i dademe dad to mugak mdà di klidùla.

²⁴ Na manan di dale, “Lamwà gamu. Là sa mati i ngà ani, bay lo kudang.” Na balingla kenen nadoy.

²⁵ Kanto lamwà dad to, fles Dyisas fusuk di snifil gumilè i ngà ayé klon magot i sigalan, na tadè mték i ngà.

²⁶ Na too mbel i santulen gablà di nimò Dyisas di kabal i banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i lwe lagi butè

²⁷ Fles ale Dyisas magu mdà di banwe ayé. Na di kagula, nun lwe lagi butè tmadol ku Dyisas, manla, “E bel Dabid, begam gami kando.”

²⁸ Na kanto fusuk ale Dyisas di satu gumnè, lê magin i lwe butè ayé. Na snalekan ale, manan, “Ftoo gamu kè na gaganta gamu fan-gulê?” Na tmimel ale, manla, “Hee, Amu.”

²⁹ Na nagotan i dad matala, na manan, “Mgulê gamu du mdà di kaftooyu.”

³⁰ Na mdà déé, ta mite ale. Bay too falnau Dyisas ale, manan, “Là fakay ku tulenyu ani di balù simto dun.”

³¹ Bay knèan, baling ale magu di kabal i banwe ayé du tulenla i ta mkel di dale.

I kafalwà Dyisas i busaw di to umu

³² Na di ta kdà i dad lagi ayé, lê nun dademe dad to kel du nun nebela di ku Dyisas satu lagi umu du mdà di knè i busaw di kenen.

³³ Na kafnge Dyisas falwà i busaw ayé, ta gtlù i to ayé. Na too tikeng i kdee dad to, na manla, “Landè fa lmento teen gambet ani di kabal i banwe Israél.”

³⁴ Bay talù i dad Farisi, manla, “Yé mlékenen glal falwà dad busaw dunan i gumdatah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

³⁵ Na magu Dyisas di kdee dad syudad na dad malnak banwe du tamdò kenen di dad gumnè galla gustifun. Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na fan-guléan i kdee dad to di dad sahal tdukla.

³⁶ Na kanton teen i kdee dad to, too sè kakdon dale du too ale maflayam na magakdo ale, na salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale.

³⁷ Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Too mabal i kantu, bay kulang i dad to kamtu.

³⁸ Yé duenam man, mni gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye nun dademe dekan kamtu.”

10

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek (Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Na tlo Dyisas di safédan i dad sfalò lwe to galan tdò, na banlén ale glal falwà dad busaw mnè di dad to, na famgulé i dad to nun sahal tduk.

² Ani dagit i dad sfalò lwe to dekan. Yé tnaninan Simon, dunan i dnagit Piter, na i flanekan Andru, na Dyém na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi,

³ na lê Filip, na Bartolomyu, na Tomas, na Matyu, dunan i satu to gal mwè bayad i buhis, na Dyém, dunan i ngà Alfyus, na Tadyus,

⁴ na lê Simon, dunan i msen i banwen, na Dyudas Iskariyot, dunan i baling makal ku Dyisas.

*I kafngewe Dyisas di dad to dekan
(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)*

⁵ Na di kdek Dyisas i dad sfalò lwe to ayé, ani fnigewen dale, manan, “Nang gamu salu di dad to ise Dyu na lê man di dad banwe glam di Samarya.

⁶ Bay yé gusaluyu di dademeyu Dyu, dunan i bel Israél du salngad ale di dad bilibili ta tlas.

⁷ Na di kaguyu, tamdò gamu, manyu, ‘Ta mdadong i Kagot Dwata.’

⁸ Na ani i nimòyu, fan-guléyu i dad to nun tduk, na ntékyu i dad to mati, na fan-guléyu i dad to nun fdas mumuh du fye mlaneb i kulitla, na falwàyu i dad busaw. Du ta gamdawat gamu landè bayad, taman lê gamu mlé di landè bayad.

⁹ Na nang gamu mebe filak, i baling filak blawen, ku demen filak blawen bukay, ku demen filak tambaga.

¹⁰ Na di kaguyu, nang gamu mebe kuyut, ku demen tugad. Na lo yé nebeyu saul na talumfà i tagnè lsakyu, du i to talbahò, là fakay ku là banlé kenén lubay.

11 “Na ku nè lunsud ku demen tukay banwe gug-tadèyu, mngabal gamu to mgafè i mayè dmawat gamu, na déé gufanakyu kel di lèyu kdà.

12 Ku fusuk gamu di satu gumnè, manyu di mfun gumnè, ‘Mulà moon mnè di gamu i ktanak nawa.’

13 Ku dnawatla gamu, mnè di dale i ktanak nawa nebeyu ayé. Bay ku là dnawatla gamu, mulè di gamu i fye manyu ayé.

14 Na ku là dnawatla gamu na là mayè ale flinge di tdòyu, di ktagakyu i banwe ku demen gumnè ayé, kakesyu i kfung di bliyu.

15 Na too glut i man-gu di gamu ani, di Du Kukum Dwata i dad to, ku maflayam i dad to di Sodom na Gomora, midul déé fa kaflayam i dad to di banwe ayé.”

*I dad kaflayam gnagu i dad to ftoo dini di tah tanà
(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)*

16 Na lè talù Dyisas, manan, “Flinge gamu. Dekta gamu salu di dad labè to, du salngad gamu i dad bilibili gbol di dad tuyun. Taman, too gamufafulung salngad i ulad, na fnunyu Idamyu salngad i abun.

17 Na too gamu fgeye du kanfèla gamu, na bléla gamu di dad to mukum, na nfasla gamu di lam i dad gumnè gal gustifun.

18 Na mdà di ksasatuyu di do, ftadagla gamu di muna i dad gubirnador na lè man i dad harì. Yé kadang i kdalanyu tmulen di dale na lè man di dad to ise Dyu gablà di dad nimò Dwata di gamu.

19 Bay ku kanfèla gamu, nang gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale, ku demen i fye kibòyu man dun

di dale, du di ktadagyu déé, blé Dwata di gamu i fye timelyu.

²⁰ Du ise ku mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di Tulus i Màyu Dwata.

²¹ Na di dad du ayé, nun dademe dad to, bléla di fati i dad flanekla na dad ngàla. Na i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala, na fafatila ale.

²² Na nang nawa i kdee dad to gamu du mdà di ksasatuyu di do. Bay ku simto i gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.

²³ Na kaflingenta dun, ku falnayamla gamu di satu banwe, milah gamu di dademe banwe. Na too glut i man-gu di gamu ani, na là fa galngabyu i kdee dad syudad di Israél, ta kel agu, dunan i dnagit Ngà To.

²⁴ “Mdatah i to tamdò di to tdòan, na mdatah i amu di fasakan.

²⁵ Yé duenam man, gablà moon ku fye nawa i to tdò ku glalòn i to tamdò kenen. Na i fasak, gablà moon ku fye nawan ku glalòn i amun. Na do sa i Amuyu, na yé katlola do Bélsébul, Taman, too sasè fa i katlola gamu, dunan i dad to nfun-gu.

Simto i gten kalnikò?
(Luk 12:2-7)

²⁶ “Na yé duenam man, nang gamu likò di dale. I kdee dad gbuni di mdu ani, nun du kadang teen, na i kdee là gadè di mdu ani, nun du kadang gadè.

²⁷ Ku dét man-gu di gamu di gukmifuhan, tulenyu di gumalwan, na ku dét i ta lingeyu di gugbunin, tooyu falbong i talùyu di ktulenyu dun di lwà.

²⁸ Nang gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i lawehyu, bay là gaganla falmo i layefyu. Bay yé gablà kalnikóyu i Dwata du gaganan falmo i lawehyu na lê man i layefyu di lanaw lifoh.

²⁹ Fandamyu kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay balù ayé, silang nun tatek di tanà ku faloh i Màyú di langit.

³⁰ Na gamu dad to, balù i kdee wakyu, ta gse Dwata.

³¹ Taman, nang gamu likò du di fandam Dwata, mas mabtas gamu fa di dad kalsidaw.

*I kfunku Krayst na i kbalew dun
(Luk 12:8-9)*

³² “Ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to na do i mfunkenen, lègu fgadè di kanfe i Màgu di langit na kenen i nfun-gu.

³³ Bay ku simto i là fgadè di kanfe i dad to na kenen i nfun-gu, là lègu dun fgadè di kanfe i Màgu di langit na kenen i nfun-gu.”

*Ise ksasatu nawa bay sundang
(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ Na fadlug Dysas tamdò, manan, “Na nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku mebe agu ksasatu nawa. Ise, bay yé nebegu sundang du baling snang nawa i dad to mdà di do.

³⁵ Mdà di ksalugu dini, i ngà lagi dnuenan màan, na i ngà libun dnuenan yéan, na i libun tmewe, dnuenan tewen libun.

³⁶ Na yé kadang baling too dmuen i dad to nfun-gu dunan i dad to glam di familyala.

³⁷ “I to kamdo i màan na yéan midul di kakdon do, là gablàn mgimò togu. Na i to kamdo i ngàan

lagi ku demen i ngàan libun midul di kakdon do, lê là gablèan mgimò togu.

³⁸ Na ku nun to là mayè lmifet i kton na tmiang i krusan, lê là gablèan mgimò togu.

³⁹ Na ku simto kambong nawa i kton, baling lanah i nawan. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.

*I lubay blé Dwata
(Mark 9:41)*

⁴⁰ “Ku simto i dmawat gamu, lêan agu dnawat. Na ku simto i dmawat do, lêan dnawat i Màgu, dunan i mdek do.

⁴¹ Na ku nun dnawatyu tugad i Dwata du mdà di kdek Dwata kenen, lê nun gdawatyu lubay gablè di dad tugad i Dwata. Na ku nun dnawatyu to tluh du mdà di katluhan, lê nun gdawatyu lubay gablè blé di dad to tluh.

⁴² Nangyu glifet ani. Ku nun bléyù di satu mdanà to magin di do, balù ku lo satu basù éél tno, nun lubay gdawatyu.”

11

*I kafsalek Dyan Gal Munyag gablè ku Dyisas
(Luk 7:18-35)*

¹ Di kafnge Dyisas falmau i dad sfalò lwe to galan tdò, ta mdà kenen tamdò di dademe dad banwe mdadong déé.

² Na Dyan Gal Munyag, ta blanggù kenен. Na kanton linge gablè di dad nimò Krayst, ta dekan dademe dad to tdòan salu ditù.

³ Na ani snalekla di kenen, “Ge kè sanfatanmi i ta gman Dyan, ku demen ise?”

⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Samfulê gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta lingeyu na i ta teényu.

⁵ Mite i dad butè, na gagu dad kimay, na mgulê i dad to nun fdas mumuh, na lminge i dad bakong, na mték i dad mati, na i dad to landè knun, lingela i Fye Tulen.

⁶ Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe nawan di kaftoon di do, nun kafye gfunan.”

⁷ Na di kdà dad to dek Dyan, talù Dyisas di dad to stifun déé gablà di ku Dyan, manan, “Di munan, di ksaluyu di banwe landè to mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise ku yé fanngabalyu i kalon wal i nus.

⁸ Du ise yé i fanngabalyu, dét i kayèyu teen? Là sa mngabal gamu lagi kalmaweh fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye di dad malbang gumnè i dad harì.

⁹ Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad i Dwata kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad tugad i Dwata.

¹⁰ Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà di Tnalù i Dwata, manan, ‘Dekgu i snaliggú muna di ge na fatlagadan i dalanam.’ ”

¹¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani tulenta gamu, na di kdee dad to sut di tah tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan Gal Munyag. Bay ku simto i gfusuk di Kagot Dwata balù kel di to too mdanà, mdatah kenen di ku Dyan.

¹² Mdà di katbù Dyan tamdò kel ani, too teen kgis i Kagot Dwata. Na i dad to labè, too ale fgal du fye gfusuk ale.

¹³ Na balù i Tnalù Dwata fagun di dad tugadan na lê man i uldin fagun di ku Mosis, toola santulen

i Kagot Dwata di lam Dyan là sut.

¹⁴ Na ku loyu fantoo moon i manla di munan, ta gadèyu na yé to manla fan kel gaflingen di ku Ilaydya dunan Dyan.

¹⁵ Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”

¹⁶ Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye guflingen-gu i dad to di mdu ani? Yé guflingen-gu dale i dademe dad ngà sudeng di fadyan. Là mayè ale magin sagwas, na ani man i dademela di dale,

¹⁷ ‘Fmalandag gami di klehew, bay knèan là magin gamu madal. Lingagmi i lingag di mati, bay là mngel gamu.’

¹⁸ Salngad gamu i dad ngà là mayè magin ayé. Fandamyu Dyan. Gal kenen fwasa, na là minuman binu, bay yé manyu gablà di kenen bヌusaw.

¹⁹ Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu, na minum, na yé manyu gablà di do, ‘Neyeyu, tyan kenen, na gal flangal, na yé dademen sakdo i dad sasè to mwè bayad i buhis na dad lo lmafà i dad uldin Dwata.’ Bay, déé gumite i gnadè Dwata di ulê i dad nimòan.”

*I dad to là msal
(Luk 10:13-15)*

²⁰ Na kafnge ayé, nngak Dyisas i dad to di dad banwe gumimòan dee tnikeng du là ti msal ale, manan,

²¹ “Magakdo gamu, dad to di banwe Korasin na lê man di banwe Bétsayda. Kaflingenta dun, i dad to di dad banwe Tiro na Sidon, ku dale mite i dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale, na ta sanala fite i ksalla fagu di kalsakla saul sakù na i kbubulla abu di tah ulula.

22 Balù ku maflayam dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon di Du Kukum Dwata, bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé i kaflayamyu.

23 Na gamu dad to di banwe Kapernaum, too gamu mayè mbatun, bay knèan fan gamu gtufa salu di lanaw lifoh. Kaflingenta dun, i dad to di banwe Sodom, ku dale mite i dad tnikeng ta gsite di gamu, ta msal ale na kel ani là malmo i banwela.

24 Yé duenam man, man-gu di gamu, ku maflayam dad to di banwe Sodom di Du Kukum Dwata i dad to, bay gamu di Kapernaum, midul déé i kaflayamyu.”

*Salu gamu di do na ftud gamu
(Luk 10:21-22)*

25 Na di du ayé, dmasal Dyisas, manan, “E MÀ, ge i Amu, dunan magot i langit na i tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim di dad mdatah to too gmadè na i dad to too fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà.

26 Yé duenam mimò ani du ani knayèam.”

27 Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan, “Ta salig MÀ di do i kalbong kdee. Lo yé gmadè i Ngà dunan i MÀan. Na lo yé gmadè i MÀ dunan i Ngàan na lê man i dad to knayèan gufdilè i MÀan.

28 “Gamu dad to ta mlungay mdà di blat nebeyu, salu gamu di do na banléta gamu kaftud.

29 Lakatyu i kukunggu* na fatdò gamu di do du fye balugu na toogu fdanà i ktogu. Ku yé nimòyu, nun sa fye kaftudyu,

---

* **11:29** 11:29 Ku demen famatu na kungkung di dademe to (yugu di Bsayà).

³⁰ du too fye i kukunggu, na là blat i ftianggu gamu.”

12

Gablà di Du Kaftud
(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Na di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan tdò, ta btitil ale, taman, beg ale kambang là dee dad kigan trigo, na fnilula du knilewla i msehan.

² Na kanto teen dad Farisi i nimòla, manla di ku Dyisas, “Neyem. Kamtu dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldin fagun di ku Mosis.”

³ Bay man Dyisas di dale, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen?

⁴ Ani i nimòan. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i dademen.

⁵ Na keng là gbasayu di uldin i nimò dad ganlal di kafaglut. Kat Du Kaftud, galla lnafà i uldin gablà di Du Kaftud, bay landè salàla di nimòla ayé.

⁶ Ani man-gu di gamu na nun to dini mabtas fa di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.

⁷ Ani man di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku dsù i dad lmanaf i kayègu, bay kasakdo.’ Ku loyu glabat moon, là ti falnayamyu i dad to landè salà,

⁸ du yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

*I lagi fikot sigalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Na ta mdà Dyisas, na fleskenen fusuk di satu gumnè gal gustifun i dad Dyu.

¹⁰ Na nun lagi déé fikot i sigalan. Nun dad to déé mayè tmifù ku Dyisas, taman, snalekla kenen, manla, “Mdà di uldin Dwata fagu di ku Mosis, fakay famgulê di Du Kaftud, ku là?”

¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun bilibiliyu mtatek di mngalam sol di Du Kaftud, là kè falwàyu dun?

¹² Na too mabtas fa i satu to di bilibili. Na yé duenam man, fakay di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku tnabengto i dademe to.”

¹³ Na kafnge ayé, manan di to fikot i sigalan, “Bankehàm i sigalam.” Na kanton bankeh, tin tadè bkeh salngad di balin.

¹⁴ Bay i dad Farisi, lamwà ale, na santulenla ku dét kibò kfatila ku Dyisas.

I snalig ta mgalék i Dwata

¹⁵ Na kanto gadè Dyisas i ayèla fmati kenen, ta mdà di banwe ayé. Na too dee dad to magin dun, na fan-guléan i dad to nun tduk,

¹⁶ na yé fnangan dale nangla tulen ku simto kenen.

¹⁷ Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya,

¹⁸ “Ani i snaliggú ta mgalékgú. Toogu kenen kan-bong nawá, na fye nawagu dun. Fnègu i Tulusgu di kenen, na fgadéan di kdee dad to gablà di kukumgu too tluh.

- ¹⁹ Là ti mbetan sbalew, na là faltēan, na là sa falbongan i talùan di dalan.
- ²⁰ Na i dad to mnè di klungay, tnabengan salngad i law ta bluk là flesan tanfò dun, na i salò fan mati là sa nyufan dun. Fantahàan i nawan kel di bang i katluh fmisan i sasè.
- ²¹ Kenen i fanden i kdee dad to di clamang banwe.”

*I gumdà i kaltulus Dyisas
(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)*

- ²² Na nun nebela di ku Dyisas satu to nun busawan. Butèkenen na umu mdà di busaw, bay fan-gulé Dyisas kenen du fye gtalù na mite.
- ²³ Na too ti tikeng i kdee dad to, na smalek ale, manla, “Dunan ani kè i bel Dabid?”
- ²⁴ Na kanto linge dad Farisi ani, manla, “Yé duenan gmagan falwà i dad busaw du mdà di ku Bélsébul, i gumdatah i dad busaw.”
- ²⁵ Ta gadè Dyisas i fandamla, na manan dale, “Ku fkahta di satu banwe, ku balig sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di satu syudad ku demen familya, ku gal ale sfati, balig malbà i kasgalakla.
- ²⁶ Na kaflingenta dun, ku sanfati Satanas i kton, masbalét i dad ton, na malmo i kagotan.
- ²⁷ Kaflingenta dun, ku falwàgu i dad busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul i dale kgagan kè? Na yé duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu.

²⁸ Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad busaw fagu di kaltulus i Dwata.”

²⁹ Na nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Ku nun to kamgis na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè dun ku funan bnakus i to kamgis.

³⁰ “Ku simto là msen do, knangan agu. Na ku simto là tmabeng do samtifun i dad to, balingan ale sanbalét.

³¹ Yé duenam man, man-gu di gamu na balù dét salà i satu to ku demen dad sasè manan, gagan fnasinsya Dwata. Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya Dwata i salàan.

³² Balù simto to talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay ku simto talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya Dwata i salàan, balù di mdu ani na kel di landè sen.

I kayu na i bengen

(Luk 6:43-45)

³³ “Ku nun fye kayu, lê fye bengen. Na ku nun sasè kayu, lê sasè i bengen, du yé gudmilè i kayu di bengen.

³⁴ Gambet gamu dad ulad du lo slame sasè i mnè di nawayu. Yé duenam man, landè kibòyu talù fye du ku dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di bàan.

³⁵ I fye to, slame fye lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee fye busekan di nawan. Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee sasè busekan di nawan.

³⁶ Bay ani man-gu di gamu na di Du Kukum, toon snakek i dad to gablà di kdee dad talùla landè gukel.

37 Du ku fye i talùyu, là sa falnayaman gamu. Bay ku sasè i talùyu, falnayaman gamu.”

*I tnikeng fni dad Dyu
(Mark 8:11-12; Luk 1:29-32)*

38 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na talù ale di kenen, manla, “E Sér, yé kayèmi teen ku mimò ge tnikeng.”

39 Bay tmimel kenen, manan, “Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng bay landè fitegu ani, senan satu ilè gambet i mkel di ku Dyona, i satu tugad i Dwata di munan.

40 Yé klo Dyona di lam i tien i bong nalaf tlu du na tlu butang. Na salngad ayé i mkel di do, i dnagit Ngà To, du tlu du na tlu butang i klogu mnè lam tanà.

41 Di munan, i dad to di banwe Ninibi, msal ale mdà di katdò Dyona dale. Na di Du Kukum Dwata kadang, lè mték i dad to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablè gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Dyona.

42 Na lè man di munan, nun satu harì libun mdà di banwe Siba, na balù mawag i gumdàan, knèan salu kenen di ku Harì Solomon du fye falningén i gnadè Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì libun, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablè gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Harì Solomon.

*I kasfulê i busaw ta lamwà
(Luk 11:24-26)*

43 “Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan. Mgabal kenen gufanakan di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan,

44 ani manan di kton, ‘Lê agu samfulê di tagnè gumnègu.’ Na ku ta kel i busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i gumnè landè ton na too mlaneb na maftifas.

45 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé, na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw di katbùan. I dad sasè to mnè di tah tanà di mdu ani, salngad ayé i mkel di dale.”

Yê Dyisas na i dad flanekan

(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Lam Dyisas tamdò di dad to stifun déé, tada yéan na i dad flanekan ditù di lwà du mayè ale stulen di kenen.

47 Na nun tmulen di ku Dyisas, manan, “Ta déé yéam na dad flanekam di lwà, du kayèla stulen di ge.”

48 Na man Dyisas di dad to ayé, “Simto kè i yégu na dad flanekgu?”

49 Na tdiòan dad to gal magin di kenen, manan, “Ani i yégu na dad flanekgu.”

50 Du ku simto mimò i knayè Mà, yé mgimò flanekgu lagi na flanekgu libun na yégu.”

13

I fléd gablà di to smabul bnê

(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na di du atù, ta lamwà Dyisas di gumnè, na sudeng kenen di kilil i bong lanaw.

² Too dee dad to stifun di safédan, taman myak
kenen di satu aweng du déé gusudengan, na tadar
dad to di kilil i lanaw.

³ Na too dee tulenan di dale fagu di dad fléd. Ani
manan, “Nun to salu di dnarun du smabul bnê.

⁴ Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà
dalan, na fti tnukè dad anuk mayeng.

⁵ Na nun dademe bnê gtadè di gudee batu na
landè alì tanàan. Too mlatuh msut di tah i tabòla du
mngifi i tanàan.

⁶ Bay kanto msut i du, ta mlanas du là toon
dmalil.

⁷ Na nun dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun
sual. Na kanto tahà i bnas, ta mlimas dad tabò i
dad bnê.

⁸ Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i
tanà. Too tmabò i dad bnê ani, na yé uléan mlatuh
i dademe, na nam falò i dademe, na tlu falò i
dademe.”

⁹ Na kafngen tmulen i fléd, manan, “Ku simto i
nun klinge, fye ku too flinge.”

*Igukmamu i dad fléd Dyisas
(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)*

¹⁰ Na fdadong i dad to galan tdò di kenen, na
smalek ale, manla, “Dét i duenam tamdò di dad to
fagu di dad fléd?”

¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Faglabatgu di
gamu i dad gbuni gablà di Kagot Dwata, bay là
faglabatgu dun di dademe.

¹² Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù
Dwata i blén di kenen, du fye too ti bong. Bay ku
simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì
Dwata balù i tukay ta glabatan.

13 Na ani i duen-gu tamdò dale fagu di fléd “Du fye balù meye ale, knèan là mite ale, na balù ku flinge ale, là lminge ale na là galmbat ale.”

14 Na fagu déé, gdochò i man Dwata fagu di ku Isaya,

‘Balù ku too gamu flinge, knèan là sa galmbat gamu. Na balù ku too gamu meye, là sa mite gamu.

15 Du i dad to ani, ta too magéng ulula, na ta balingla nsang dad klingela, na tafafidangla dad matala fye là mite ale. Ku ise ani moon nimòla, fakay ale mite, na lminge, na galmbat, na fagu déé, fakay ku msal ale du fye fan-gulêgu ale.’

16 Bay gamu dad to galgu tdò, too nun kafye gdawatyu du gal mite dad matayu na gal lminge dad klingeyu.

17 Du too glut i man-gu di gamu ani, nun dee dad tugad i Dwata di munan na dademe dad to i Dwata, toola kayè teen i ta teenyu gamu, bay landè kibòla mite dun, na toola kayè linge i ta lingeyu gamu, bay landè kibòla lminge dun.

*I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)*

18 “Yé duenam man, tooyu falninge na fanglabat i gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê.

19 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i tdò gablà di Kagot i Dwata, bay là glabatla dun. Salu Satanas di dale na nwèan i ta gsabul di nawala.

20 I tanà gugsabul i dademe dad bnê di gudee batu, dunan i dad to too gasil dmawat i Tnalù

Dwata di kaklingela dun na too ale lehew di katbùan.

²¹ Bay landè too dalilla, taman là too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah ku demen kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù Dwata, knagolla i kaftoola.

²² Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan i dad to lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù i Dwata di nawala du mdà di klidù nawala, na i kiballa i knun. Na mdà déé, là menge i Tnalù Dwata di dale.

²³ Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to galmabat i Tnalù Dwata di kaklingela dun. Too fye ulêla, slaan mlatuh, slaan nam falò, na slaan tlu falò.”

I fléd gablà di dad bnas di dnaru

²⁴ Na lê nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Yé guflingen-gu i Kagot Dwata di satu to mlah too fye bnê di tanàan.

²⁵ Bay di lamla kudang di satu kifuh, nun satu to muteh dun nawa salu déé di tanà ayé, na snabulan benge bnas too sasè, na kafnge ayé klon mdà.

²⁶ Kanto tmabò dad bnê na ta fan mbugal i fusùan, yé klom dmilè bnas.

²⁷ Na ta fdadong i dad snaligan di kenen, na smalek ale, manla, ‘Sér, fye bnê i ta flaham di tanàam. Bay nè gumdà i dad bnas ani?’

²⁸ Na tmimel kenen, manan, ‘Nun to muteh do nawa, kenen i smabul bnas ani.’ Na lê smalek i dad snaligan, manla, ‘Mayè ge kè ku ndotmi i dad bnas ani?’

²⁹ Bay tmimel kenen, manan, ‘Nang, du ku ndotyu dad bnas ani, keng gagin i dademe dad flahgu.

³⁰ Falohyu ale salnok kel di bang kamtu. Na di bang ayé, fakaygu flau di dad to kamtu fye funala santifun i dad bnas na bnakasla klola smakuf dun, bay i ulê i dad flahgu, nebela di lam i folgu.’ ”

*I fléd gablà di tukay bnê
(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)*

³¹ Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, “I Kagot Dwata salngad di too tukay lam mustasa fele satu to di tanàan.

³² Balù ku too tukay i bnê ani di kdee dad bnê, bay kanto tmabò, ta mbaling too bong fa di kdee dad fele na déé gumdaf na gusmalal i dad anuk mayeng di dad fangan.”

*I fléd gablà di bulung falnok fan
(Luk 13:20-21)*

³³ Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, “I Kagot Dwata salngad bulung falnok fan nwè i libun du bolan di sgantang arina di kimòn fan du fye too lamnok.”

*I kgamit Dyisas dad fléd
(Mark 4:33-34)*

³⁴ I kdee tdò Dyisas di dale slame fagun di fléd, na landè tdòn di dale ku là fagun di fléd.

³⁵ Na fagu déé, gdohò i man satu tugad i Dwata di munan, “Yé katdògu fagu di dad fléd, na tulen-gu i dad gbuni mdà di kimò Dwata i clamang banwe.”

I gumtatek i fléd gablà di dad bnas

³⁶ Na kafnge ayé, ta tnagakan i gudee dad to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na fdadong i dad to galan tdò, manla, “Tulenam gami ku dét i

gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to mlah bnê.”

³⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé mlah i fye bnê dunan i dnagit Ngà To.

³⁸ Na yé tanà gumlahan i bnê dunan i klamang banwe, na yé gumtatek i dad fye bnê dunan i dad to magin di Kagot Dwata. Na yé gumtatek i dad bnas dunan i dad to nfun Satanás.

³⁹ Na i to muteh do nawa, dunan Satanás, i smabul dad benge bnas too sasè. Na yé gumtatek i kaktu dunan gusen i banwe, na yé kamtu dunan dad kasaligan i Dwata.

⁴⁰ I dad bnas santifunla na snakufla di lifoh, salngad ayé i mkel di gusen i banwe.

⁴¹ Ani nimò i dnagit Ngà To. Dekan i dad kasaliganan du fye nwèla i kdee gamgebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè.

⁴² Batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.

⁴³ Na kafnge ayé, i dad to tluh di kite Dwata, too ale mneng di Kagot i Màla Dwata gambet neng i du. Ku simto nun klinge, fye ku too flinge.

I fléd gablà di knun

⁴⁴ “I Kagot Dwata salngad di satu too mabtas knun lbang di tanà. Kanto nun to gamgakol dun, lénan lnimum na too bong klehewan fabli i kdee knunan du fye gbayadan i tanà ayé na fagu déé gwèan i too mabtas knun.

I fléd gablà di satu slah too mabtas

⁴⁵ “I Kagot Dwata salngad di satu to gal mayad dad slah too mabtas.

46 Kanto nun teenan satu slah too ti mabtas, ta fablin i kdee dad knunan du fye gbayadan i too ti mabtas slah ayé.

I fléd gablà di fukat

47 “I Kagot Dwata salngad di fukat ftatekla di bong lanaw na baling gamwè dad sahal nalaf.

48 Na kanto fnò i fukatla, ta dyolla salu di kilil lanaw. Na kafnge ayé, ta sudeng ale du sansahalla dad nalaf. I dad fye nalaf, kahla di lam alatla, bay dad sasè nalaf, batla.

49 Na yé i kagkah di gusen i banwe. Salu dini dad kasaligan dek Dwata, na sansahalla i dad to sasè na i dad to fye.

50 Na i dad sasè to, batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.”

Dad labi tdò na dad falami tdò

51 Na smalek Dyisas, manan, “Ta glabatyu kè i kdee ani gine?” Na tmimel ale, manla, “Hee.”

52 Yé duenam man, ta manan dale, “Ku nun satu to tagnè tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay ku ta magin di Kagot i Dwata, salngad kenen di satu to nun dee knunan di lam i gumnèan. Nun falami fakayan gnamit, na lê nun labi.”

*Knangla Dyisas di Nasarét
(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)*

53 Na kanto fnge Dyisas tmulen i dad fléd, ta tnagakan i banwe ayé.

54 Na samfulê kenen di banwe gulamnokan. Tamdò kenen di gumnè galla gustifun, na too tikeng i dad to lminge dun. Sasalek ale, manla, “Nè gugamwèan i gnadèan ani? Na nè gumdà i kfulungan mimò dad tnikeng?”

⁵⁵ Dunan ani kè i ngà fanday atù? Ise Méri kè i yéan, na Dyém, na Dyosip, na Simon, na Dyudas i dad flanekan?

⁵⁶ Sana kdini kdee dad flanekan libun. Nè gumwéan i kfulungan ani?”

⁵⁷ Na i dad to di banwe ayé, knangla kenen. Bay man Dyisas di dale, “Lo yé gulà mgafè i satu tugad i Dwata di kenen banwe di bleng i dademen.”

⁵⁸ Na là dee dad tnikeng nimòan di banwe ayé du là too ale ftoo di kenen.

14

*I kfati Dyan Gal Munyag
(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)*

¹ Na di dad du ayé, ta linge Harì Hérod, i gumatayah di banwe Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas.

² Na manan di dad to snaligan, “Ta mték Dyan Gal Munyag di fati. Yé duenam man, gaganan mimò dad tnikeng.”

³ Di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta fikatan na fablanggùan. Yé duenan mimò ani du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan Filip.

⁴ Ta gal man Dyan di ku Hérod, “Là fakayam nlad yaan i flanekam.”

⁵ Taman, too mayè Hérod fmati ku Dyan, bay likò kenen di dad to, du yé kafaldamla ku Dyan na kenen i satu tugad Dwata.

⁶ Na kanto kel i du kafaldam i ksut Harì Hérod, sayew i ngà Hérodiyas libun, na too bayan Hérod meye dun.

⁷ Na yé duenam man, makang kenen di ngà libun ayé, manan, “Ani sdagègu, balù dét i fnim, blégu di ge.”

⁸ Na nimenan i flau yéan di kenen, manan di ku Hérod, “Yé kayègu blém do i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di tah fligo.”

⁹ Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i ngà ayé, bay landè kibòan là mayè du ta guna i kasdagèan, na myà ku là dnohòan i fakangan du ta linge i kdee dad to kmaan di safédan. Yé duenam man, dekan i dad snaligan du fye gablén i fni ngà ayé,

¹⁰ na faklangan i ulu Dyan déé di blanggù.

¹¹ Na fkahla i ulu Dyan di tah i satu fligo, na bléla di ngà libun ayé, na flesan nebe di ku yéan.

¹² Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé gine, salu ale déé na nwèla i lawehan na lbangla. Na kafnge ayé, mdà ale du tulenla ku Dyisas i ta mkel di ku Dyan.

*I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)*

¹³ Na kanto linge Dyisas gablà di kfati Dyan, ta mdà kenen maweng du salu di satu banwe lon satu. Bay kanto gadè dad to i gusalun, ta mdà ale tmanà lmalò kenen.

¹⁴ Na kanto dmuung déé, teenan i kdee dad to stifun, na too sè kakdon dale, na fan-guléan i dad to nun dad sahal tduk.

¹⁵ Di ta fan kasdaf i du, fdadong di kenen i sfalò lwe to galan tdò, na manla, “Ta flabi nan, na landè gumné mdadong dini. Fye ku dekam dad to ani salu di dad malnak banwe du fye mayad ale knaanla.”

¹⁶ Bay tmimel Dyisas, manan, “Balù là mdà ale. Gamu i famkaan dale.”

¹⁷ Na manla di kenen, “Nun dini lo lime batù fan, na lwe batù nalaf.”

¹⁸ Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini di do.”

¹⁹ Na fsudengan dad to di bnas, klon mwè i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na Ingala kenen di langit du fasalamat di Dwata. Falnakan i fan na naleelan di dad sfalò lwe to galan tdò, na dale i lê malel dun di kdee dad to.

²⁰ Na kmaan i kdee dad to déé, na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò i lukasla, na fnò i sfalò lwe been.

²¹ Yé kdee dad lagi déé mdadong lime libu, na lê nun dad libun na i dad ngà gagin kmaan, bay là faginla ale nse.

I kagu Dyisas di tah i lanaw

(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

²² Na kafnge ayé, dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal di bong lanaw. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to.

²³ Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu du dmasal. Kel di kifuh lo kenen déé.

²⁴ Na kanto ale ditù di talà, ta sankusu lwek i awengla du gositongla i nus.

²⁵ Di mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah i lanaw.

²⁶ Na kantola teen kenen magu di tah i lanaw, too ale ti likò, na manla, “Kyò. Lmagol sa ayé.” Na mkit ale mdà di klikòla.

²⁷ Bay talù Dyisas di dale, manan, “Fan-galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.”

²⁸ Na talù Piter, manan, “Amu, ku ge ayé, fsalum agu déé di ge magu di tah i lanaw.”

²⁹ Na man Dyisas, “Flal ge!” Yé duenam man, ta tufa Piter di aweng, na tambù kenen magu di tah i lanaw salu di ku Dyisas.

³⁰ Bay kanton galyalo kamgis i nus, ta likò kenen, na ta tanbùan galnab. Na manan, “E Amu, tnabengam agu!”

³¹ Na gasil snabà Dyisas i sigal Piter na dyolan, manan dun, “Tay, too tukay iksaligam. Kan ku lwe nawam?”

³² Na ta myak ale di aweng, na ta fanak i nus.

³³ I dademe dad to gal tdò Dyisas sudeng di aweng, too ale mangamfù di ku Dyisas, manla, “Too ti glut kadì, ge i Ngà Dwata.”

*I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Mark 6:53-56)*

³⁴ Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung ale di banwe Génésarét.

³⁵ Na dilè i dad to déé Dyisas. Taman, nngéla i dad to nun tduk mdà di dad sahal banwe glibut déé du nebela ale di ku Dyisas.

³⁶ Na fakdo ale di ku Dyisas fye ku began ale fagot balù lo di kilil i saulan. Na ku simto gmagot i saulan, mgulê.

15

*I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Mark 7:1-13)*

¹ Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

mdà di Dyérusalém salu di ku Dyisas. Smalek ale, manla,

² “Kan ku lnafà dad to tdòam i adat i dad gutambulto? Là funa ale malob di kakaanla.”

³ Na tmimel Dyisas, manan, “Na balù gamu, kan sa ku tnagakyu i uldin Dwata du fye gimenyu i adatyu?

⁴ Ani uldin Dwata, ‘Nafèyu màyu na yêyu,’ na ‘Ku simto to talù sasè di màan ku demen i yéan, là fakay ku là fnati dun.’

⁵ Bay yé galyu tdò na ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, fakayan man, ‘Kene Dwata ani.’

⁶ Na ku yé manan, balù ta là fiten i afèan di dale fagu di tabengan ani. Yé duenam man, ta knagolyu i Tnalù Dwata du fye lalòyu i dad adatyu.

⁷ Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu btas i Tnalù Dwata. Too ti glut i man Dwata fagu di ku Isaya gablà di gamu. Ani i fsulatan,

⁸ ‘I dad to ani, nafèla agu fagu di talùla, bay too mawag i fandamla di do.

⁹ Landè gukmamu i kfangamfùla di do, du yé gumdà i dad flaula di dad to balù ku yé manla mdà di Dwata.’ ”

I dad gamfagsik di to

(Mark 7:14-23)

¹⁰ Na ta tlo Dyisas i dad to di safédan na talù kenen fagu di fléd, manan, “Too gamu flinge na tooyu fan-glabat ani di ktoyú.

¹¹ Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di bàan.”

¹² Na too fdadong dad to galan tdò di kenen, manla, “Tamduk nawa i dad Farisi mdà di gmanam gine.”

13 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku dét i ise fele Mà, nsò kadang gagin i dalilan.

14 Bayàyu dad Farisi ayé. Balù ku malak ale, salngad ale i dad to butè malak i dademela butè. Na ku yé salak slame butè, sdulê ale tatek di sol.”

15 Na talù Piter, manan, “Na kun. Begam nubad di gami i flédam gine.”

16 Na tmimel Dyisas, manan, “Balù gamu, là fa kadi galmabat.

17 Gablà ku ta gadèyu na ku dét i fusuk di bà i satu to, yé guflesan di tienan, na fnge lê lamwà.

18 Bay i kdee lamwà di bà i satu to, yé gumdàan di nawan, na yé gamfagsikkenen.

19 Du mdà di nawan, nun dad sasè fandam, na i kbanò, i klafà yaan, i ksaféd di to ise yaanan, i ktaku, i ktulen kéng, na i ktalù sasè gablà di dademe to.

20 Yé gamfagsik i satu to. Bay ku là funan malob di kakaanan, ise ku yé i gamfagsikkenen.”

*I kaftoo i libun ise Dyu
(Mark 7:24-30)*

21 Na tnagak Dyisas i banwe ayé, na fleskenen ditù di banwe mdadong di dad syudad Tiro na Sidon.

22 Nun libun mnè déé, na ise kenen Dyu, bay yé gumdàan di banwe Kanaan. Fdadongkenen di ku Dyisas, manan, “E Sér, Bel Dabid, begam agu kando du nun busaw i ngàgu libun, na too sasè kagkahan.”

23 Bay là talù Dyisas di kenen. Taman, ta fdadong dad to galan tdò, na manla di kenen,

“Gasilam blé di kenen i fnin du fye gasil mdà, du toon ato lalò na sigi kenen mugak.”

²⁴ Na tñimel Dyisas i libun ayé fagu di fléd, manan, “Lo yé gumdek Dwata do di dad bilibili ta lanah di Israél.”

²⁵ Na kanton linge i man Dyisas ayé, lkuad kenen di saféd bliàn, manan, “Amu, begam agu tnabeng.”

²⁶ Bay lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, “Là fakay nwè i knaan i dad ngà ku blé di dad ayem.”

²⁷ Na tmimel i libun, manan, “Hee, Amu, gadègu ayé. Bay balù i dad ayem, beg nun gwèla du gamkaan ale samel mtatek mdà di lamisa gukmaan i dad funla.”

²⁸ Na talù Dyisas di libun ayé, manan, “Too bong ksaligam. Blégu di ge i fnim.” Na mdà déé, ta mgulé i ngàan.

I kafgulé Dyisas dee dad to

²⁹ Na lê tnagak Dyisas i banwe ayé, na magu kenen di kili i Lanaw Galili. Na fles kenen mnagad di satu bulul na déé gusudengan.

³⁰ Na too dee dad to salu di kenen, na nebela dad to là galyak i lawehla, na dad butè, na dad kimay, na dad umu, na balù dademe. Fkahla i dad to ani di saféd Dyisas, na fan-guléan ale.

³¹ Na too tikeng i dad to du yé teenla na ta gtalù dad umu, na ta mgulé dad kimay, na ta gagu dad to là galyak i lawehla, na ta mite dad butè. Na toola dnayen Dwata i dad to Israél.

I kafkaan Dyisas fat libu dad to (Mark 8:1-10)

³² Na tlo Dyisas i dad to galan tdò, na manan di dale, “Toogu kando i dad to stifun ani, du ta tlu

dula fanak di safédgu, na ta landè knaanla. Là mayè agu fulê dale ku landè knaanla du keng bek ale di dalan mdà di kbitilla.”

³³ Na smalek dad to galan tdò, manla, “Nè gumngabalto knaan di banwe ani i gablè fkaan i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè mdadong dini.”

³⁴ Na lê smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu déé?” Na tmimel ale, manla, “Fitu batù, na nun dad malnak nalaf, bay là deen.”

³⁵ Na dekan sudeng di tanà i kdee dad to.

³⁶ Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan na lê man i dad nalaf, na kafngen fasalamat di Dwata, falnakan na blén di dad to galan tdò, na dale lê malel dun di kdee dad to.

³⁷ Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò i lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò.

³⁸ Yé kdee dad lagi kmaan fat libu, na lê gagin kmaan dad libun na dad ngà, bay là faginla ale nse.

³⁹ Na kafnge Dyisas fdà i dad to ayé, smakay kenen aweng salu di banwe Magadan.

16

Gablà di dad to mni tnikeng

(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Na nun dad Farisi na dad Sadusi salu di ku Dyisas du tnilewla kenen fagu di kafnila tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan di langit.

² Na tmimel kenen, manan, “Ku fan sdaif i du, galyu man, ‘Too fye tanà fayah du fulè i langit.’”

³ Na di flafus, galyu man, ‘Sasè tanà kadang du fulè i langit na too lmabun.’ Ta fulung gamu meye

di langit du fye gadèyu i kagkah i tanà, bay là fulung gamu meye dad ilè nimò Dwata gugmadèyu i fan mkel.

⁴ Tay, too ti sasè i dad to di mdù ani, na landè kaftoola di Dwata. Mni gamu tnikeng di do, bay landè fitegu di gamu, senan lo satu ilè gambet i ta mkel di ku Dyona, i satu to di munan.” Na kafnge ayé, lê tnagak Dyisas ale na mdà kenen.

*I kafngewe Dyisas gablà di dad Farisi na dad Sadusi
(Mark 8:14-21)*

⁵ Bay kanto ale mdà mifal i bong lanaw, ta glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe bnatu.

⁶ Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale, “Fangeyeyu i galò bulung falnok fan mdà di dad Farisi na di dad Sadusi.”

⁷ Na stulen ale lo dale, na manla, “Yé duen Dyisas man ani du là mebe ato bnatu.”

⁸ Gadè Dyisas i santulenla, na manan dale, “Kan ku santulenyu i klandè bnatuyu? Tay, too tukay i ksaligyu.

⁹ Là kè galmabat gamu? Ta glifetyu gablà di lime batù fan, na kakaan i dad lime libu dad to, na i kdee been fananòyu mdà di lukasla?

¹⁰ Na ta glifetyu kè gablà di fitu batù fan na kakaan i fat libu dad to, na i kdee dad been fananòyu lê man mdà di lukasla?

¹¹ Kan ku là glabatyu dun na ise ku btal fan i man-gu di gamu ani? Bay yé man-gu di gamu, Fangeyeyu i gambet bulung falnok fan i dad Farisi na dad Sadusi.”

12 Na yé klola galmabat ise ku btal bulung falnok fan i manan, bay yé fye fan-geyela i tdò dad Farisi na dad Sadusi.

*I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)*

13 Na kafnge ayé, salu ale Dyisas di dad malnak banwe mdadong di lunsud Sisarya Filipus. Na snalekan i dad to galan tdò, manan, “Dét man i dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?”

14 Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe ge Dyan Gal Munyag, na i dademe, manla ge Ilaydfa, na i dademe, manla ge Dyérimaya, ku demen satu di dademe tugad Dwata.”

15 Na lénan ale snalek, manan, “Na gamu. Di fandamyu, simto agu kè?”

16 Na tmimel Simon Piter, manan, “Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata. Na ge sa Ngà i Dwata too mto.”

17 Na talù Dyisas, manan, “Simon, ngà Dyona, too nun kafyem mdà di Dwata, du ise ku to i faglabat dun di ge, bay i Màgu ditù di langit.

18 Na ani man-gu di ge. Ge Piter i satu batu, na di batu gufdak ani i guftadaggu i gumnnègu. Na landè ti gamfisan dun, balù i fati.

19 Na blégu di ge i kunsì i Kagot Dwata di langit. Ku dét i fnangam dini di tah tanà, yé lè fnang Dwata di langit. Na ku dét i faloham dini di tah tanà, yé lè faloh Dwata di langit.”

20 Na kafnge ayé, lè fnang Dyisas ale tmulen di balù simto dun na kenen i Mgalék Dwata.

*Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Mark 8:31—9:1; Luk 9:22-27)*

²¹ Na mdà di du ayé, tambù Dyisas fgadè di dad to galan tdò gablà di fan mkel di kenen, manan, “Là ti fakay ku là gatù agu di Dyérusalém, na dee kaflayam mkel di do ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na fnati dad to agu, bay lê agu mték di gatlun du.”

²² Na nebe Piter kenen di kilil, na nngakan, manan, “Nangam man ayé. Là fakay ku yé mkel di ge, Amu.”

²³ Bay kmangél Dyisas, na manan di ku Piter, “Fawag ge di do, Satanas. Fanam nsang i knayè Dwata du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà di dad to.”

²⁴ Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, “Ku simto mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i krusan, na magin do.

²⁵ Du ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.

²⁶ Dét i fye untung i satu to ku gfunan i clamang banwe, bay là gfunan i nawa landè sen? Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen.

²⁷ Do, i dnagit Ngà To, fan agu samfulê, na mnè i kdatah Mågu di do, na magin dad kasaliganan. Na di du ayé, bnalasgu kat satu to mdà di dad nimòan.

²⁸ Too glut i man-gu di gamu ani. Nun dademe dad to tadag dini, là mati ale kel di kakel i Ngà To mgimò Hari.”

17

*I kgilih i baweh Dyisas
(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)*

¹ Na kafnge nam butang, lo yé fagin Dyisas Piter, Dyém, na Dyan, dunan i flanek Dyém, du salu ale di tah i satu mdataah bulul, lo dale.

² Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela dun. Too mneng i bawehan salngad neng i du, na tadè bukay i klawehan na samflà.

³ Na tadè nun msut déé di dale lwe to, dunan Mosis na Ilaydfa, na stulen ale Dyisas.

⁴ Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak agu tlu slung dini, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydfa.”

⁵ Na lam Piter talù, nun labun too mneng tadè lmimum dale. Na nun talù mdà di labun ayé, manan, “Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too fye nawagu dun. Falningeyu kenen.”

⁶ Kantola linge i talù ayé, too ale likò, na tadè ale bek, na galfan ale di tanà mdà di klikòla.

⁷ Bay fdadong Dyisas, na nagotan ale, na manan, “Mték gamu. Nang gamu likò.”

⁸ Na kanto ale meye, ta lo Dyisas i teenla.

⁹ Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”

¹⁰ Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na too mabtas ku muna kel Ilaydfa klo i Mgalék Dwata?”

¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa na yé muna kel Ilaydfa du fatlagadan i kdee.

¹² Bay ani man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydfa na là gadèla ku simto kenen, na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di kaflayamla kenen. Na

salngad ayé i nimò dad to di do, dunan i dnagit Ngà To, du lêla agu falnayam.”

¹³ Na kanto linge dad to galan tdò i manan ayé, man nawala ku Dyan Gal Munyag i manan.

I kafgulê Dyisas i satu ngà nun busaw

(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Na kanto ale samfulê di kdee dad to stifun, nun lagi fadong di ku Dyisas, na lkuad di munan, manan,

¹⁵ “E Amu, begam kando i ngàgu. Banlak kenen, na too sasè kaflayaman di tdukan ani, du tadè gal bek di lifoh na di lam éél.

¹⁶ Ta nebegu di dad to galam tdò, bay là gaganla dun.”

¹⁷ Na talù Dyisas, manan, “E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan, sana là fa kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé.”

¹⁸ Na kanto kel i ngà ayé di saféd Dyisas, dek Dyisas i busaw lamwà, na ta lamwà, na mgulê sa i ngà.

¹⁹ Na fadong i dad to gal tdò Dyisas di kenen, lo dale, na smalek ale, manla, “Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?”

²⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Du too tukay i ksaligu. Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku lo yé kalbong ksaligu salngad i too tukay bnê mustasa, fakayyu man di bulul ani, ‘Mgilih ge mdà dini salu ditù,’ na mgimò i manyu ayé. Ku gambet ayé ksaligu, gaganyu i kdee.

²¹ (Bay lo fagu di kdasal na di kafwasa gafalwàyu i busaw salngad ayé.”)

*Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)*

22 Na kanto stifun i kdee dad to gal tdò Dyisas di Galili, manan di dale, “Do, i dnagit Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to,

23 na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték di fati.” Na yé duenam man, too mlidù nawa i dad to galan tdò.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

24 Salu Dyisas na i dad to galan tdò ditù di Kaper-naum. Na nun dad to déé gal mwè i tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na smalek ale di ku Piter, manla, “I to gal tamdò gamu, gal kenen mlé tabeng di Bong Gumnè i Dwata?”

25 Na tmimel Piter, manan, “Mlé sa.”

Na kanto fusuk Piter di lam i gumnè gufanakla, yé muna talù Dyisas, manan, “Simon, dét i ge fandam? Dini di tah tanà, simto i gal mlé bayad i buhis di harì, i dad ngàan ku demen i dademe dad to mnè di banwe ayé?”

26 Na tmimel Piter, manan, “I dademe dad to mnè di banwe ayé.” Na man Dyisas, “Ku yé, balù ta là mlé i dad ngà Harì.

27 Bay là mayè ate ku mahal fandam i dad to mwè tabeng ani. Taman, gatù ge di lanaw, na dmulé ge. Na dyolam i tnanin nalaf gwèam, na banngatam i bàan, du déé gumitem filak bléta. Nwèam na blém di dale.”

18

*I too mdatah di Kagot i Dwata
(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)*

¹ Na di du ayé, fdadong dad to gal tdò Dyisas di kenen, na smalek ale, manla, “Simto i too mdatah di Kagot i Dwata?”

² Na tlo Dyisas satu tukay ngà, na ftadagan di blengla,

³ na manan, “Too glut i man-gu di gamu ani. Silang gamu g fusuk di Kagot Dwata di langit ku matlas i ktoy na salngad gamu i dad malnak ngà.

⁴ Yé too mdatah di Kagot Dwata dunan i to toon fdanà i kton salngad i ngà ani.

⁵ Na ku simto dmawat i satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun di do, lénan agu dnawat.

*Gablà di kgebe di salà
(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)*

⁶ “Ku simto i baling gumdà i dademe gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingga dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na fnge bat kenen di talà mahin.

⁷ Magakdo i dad to di klamang banwe du nun gal gamftatek dale di salà. Bay too magakdo i to gumdà i dademe dad to baling gamsalà, du too kenen falnayam.

⁸ Na kaflingga dun, ku bali sigalam ku demen bali bliam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i sigalam na bliam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.

⁹ Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na batam. Tumù fa ku landè i bali matam na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

*I fléd gablà di bilibili lanah
(Luk 15:3-7)*

¹⁰ “Too gamu fgeye du fye là mdanà keyeyu i dad ngà gambet ani. I dad kasaliganla ditù di langit, klola to mnè di saféd Màgu.

¹¹ (Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu salu dini di tah tanà du falwàgu i dad to ta lanah.)

¹² “Di gamu fandam, dét i nimò satu to ku mlatuh i kdee dad bilibilin na baling lanah i satu? Tnagakan i syem falò syem di gumeble du fangabalan i lanah.

¹³ Na too glut i man-gu di gamu ani, ku teenan i satu bilibili ayé, too kenen lehew. Baling tukay fa klehewan di syem falò syem i là lanah.

¹⁴ Na salngad ayé, là mayè Màyu di langit ku nun lanah di dad ngà gambet ani.”

Gablà di flanekam gamsalà di ge

¹⁵ “Ku nun dademe to gamsalà di ge, gatù ge di kenen, na faglabatam dun di lo gamu lwe ku dét i gugamsalàan di ge. Ku falningen ge, ta gebem i flanekam ayé.

¹⁶ Bay ku là falningen ge, mebe ge satu ku demen lwe dademe dad to, na samfulê ge di kenen du fye nun lwe ku demen tlu to glam di kastulenyo.

¹⁷ Na ku là falningen ale, tulenam di dad to ftoo. Na ku là falningen i dad to ftoo, yé fye kibòyu dun

fasalngadyu di dad to là ftoo ku demen dad to gal mwè bayad i buhis.

I kfaloh na i kafnang

¹⁸ “Too glut i man-gu di gamu ani, ku dét i fnangyu dini di tah tanà, yé lê fnang Dwata ditù di langit. Na ku dét i falohyu dini di tah tanà, yé lê faloh Dwata ditù di langit.

¹⁹ Na lêgu tulen di gamu, ku lwe gamu dini di tah tanà nun ksasatu nawayu gablà di satu fniyu, blé i Màyu di langit i fniyu ayé.

²⁰ Du balù nè gustifun i lwe ku demen tlu to du mdà di ksasatula di do, déé agu di safédla.”

I fléd gablà di snalig là fulung kamdo

²¹ Na fdadong Piter di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “E Amu, file dulêgu fmasinsya salà i dademe to? Fitu dulê kè?”

²² Bay tmimel Dyisas, manan, “Ise ku lo fitu dulê, bay kel di fitu falò duléan fitu.

²³ Yé duenan du i Kagot Dwata nun gusalngadan di satu harì meye dad uteng i dad snaligan di kenen.

²⁴ Na di katbùan meye dad uteng ani, nun nebela satu snaligan di kenen. Yé utengan dad file lagsà filak.

²⁵ Na kanto là gbayadan i utengan ani, taman yé flau i amun di dademe dad to na fablila i to nun uteng ani salngad i fasak, magin yaanan, na dad ngàla, na balù i kdee knunla du bayad i bong utengan.

²⁶ Bay lkuad i snalig ani di muna i amun, na too fakdo, manan, ‘Begam fantahà i nawam di do du bnayadgu i kdee utenggu.’

²⁷ Na kando i amun, taman fnasinsyan i kdee utengan, na falwàan kenen.

²⁸ “Na ta mdà i satu snalig ani, na nun gsiton-gan satu di dademen snalig nun tukay utengan di kenen. Fanlangan i snalig ani, na manan, ‘Bnayadam i utengam di do!’

²⁹ Na lkuad i snalig ani di munan, na fakdo kenen, manan, ‘Begam fantahà i nawam di do du bnayadta ge.’

³⁰ Bay là mayèan, na yé balingan nimò fablanggùan i snalig ani kel di kagbayadan i uten-gan.

³¹ “Na kanto gadè dademe dad snalig gablà di mkel ayé, too ale mlidù, na gatù ale di amula du tulenla.

³² Na ta fatlo amu i tnanin snaligan ayé, na manan, ‘Landè gukelam. Ta fnasinsyagu i too bong utengam lo mdà di kafakdom di do.

³³ Na gablà ku lêam kando i dademem, salngad kakdogu ge.’

³⁴ Too ti flabè i amu, na fablanggùan i snaligan ayé fye maflayam kenen kel di kagbayadan i kdee utengan.”

³⁵ Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, manan, “Salngad ayé nimò i Màgu di langit di kat satu gamu ku là mdà di nawayu fmasinsya salà i dademe to.”

19

*I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Mark 10:1-12)*

¹ Kafnge Dyisas tamdò, tnagakan Galili, na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Éél Dyordan.

² Na dee dad to lmalò kenen, na fan-guléan dad to nun tduk.

³ Na nun dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla, “Fakay kè ku i lagi kahan i yaanan, balù dét i duenan?” Snalekla ani du ani nimòla dalan tmifù ku Dyisas.

⁴ Na man Dyisas di dale, “Là lmenyu kè masa gablà di nimò Dwata di kimòan i clamang banwe di munan? Di katbùan, nimò Dwata lagi na libun.

⁵ Ani manan, ‘Ani duen i lagi tmagak i màan na yéan na sasatu kenen di yaanan, na lwe ale mgimò satu.

⁶ Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu. Yé duenam man, ku dét i ta sansatu Dwata, là fakay ku nun to samkah dale.’”

⁷ Na lê smalek i dad Farisi, manla, “Ku yé kagkah, dét duen Mosis faloh i lagi smulat di yaanan gugmadè dun na ta kahan na kafnge ayé, fakayan fdà?”

⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé duen Mosis faloh gamu mkah yaanyu du magéng uluyu. Bay mdà di katbù i clamang banwe, ise ku yé kgagun.

⁹ Na yé duenam man, man-gu di gamu, nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun balù là lnafà yaanan dun, kenen i lmafà.”

¹⁰ Na man dad to galan tdò di kenen, “Ku gambet ayé i kagkah, tumù fa nang ato mwè yaan.”

¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “I manyu ayé, là gdawat dademe dad to dun. Lo yé gmagan lmalò i manyu ayé i dad to gumlé Dwata dun.

¹² Du nun dad sahal duen i dad to là mwè yaan. I dademe, nun gukulang di lawehla mdà di ksutla. Na nun dademe knafun. Na nun dademe, là mwè

ale yaan du mdà di kabléla i ktola di Kagot i Dwata. Na ku simto gmagan mimò ani, fye ku dnawatan i tðògu ani.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Na kafnge ayé, nun dad to mebe dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Bay i dad to galan tdò, nngakla i dad to ayé.

¹⁴ Na man Dyisas, “Falohyu i dad ngà salu di do na nangyu ale fnang du i dad to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gfun-gu ale di Kagot Dwata.”

¹⁵ Na kafngen magot dale du banlén ale kafye, ta lê mdà.

I lagi nun bong knun
(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Di satu du, nun lagi salu di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “Sér, dét i fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?”

¹⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenam smalek do ku dét i fye? Lo satu i fye, dunan Dwata. Ku mayè ge gamdawat nawa landè sen, nimenam i kdee dad uldin Dwata.”

¹⁸ Na smalek kenen, manan, “Dét i dad uldin i manam ayé?” Na tmimel Dyisas, manan, “Nang ge manò, nang ge lmafà yaan, nang ge tmaku, na nang ge tmulen kéng.

¹⁹ Nafèam i màam na yêam, na kanbongam nawa i dademe to salngad kalbong nawam i ktom.”

²⁰ Na man i lagi ayé, “Ta nimen-gu i kdee uldin ayé. Dét fa i gdè nimògu?”

²¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Ku mayè ge na too ge tluh, mdà ge na fablim i kdee dad knunam, na

blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà déé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do.”

²² Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta mdà kenen na mlidù nawan du too bong knunan.

²³ Na yé duenam man, man Dyisas di dad to galan tdò, “Too ti glut i man-gu di gamu ani. Too mlimah g fusuk di Kagot Dwata di langit i dad to nun bong knun.

²⁴ Glut ani, du ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, mas mlimah fa i satu to nun bong knun g fusuk di Kagot Dwata.”

²⁵ Na kantola linge i manan ayé, too ale tngah, na smalek ale, manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?”

²⁶ Na too meye Dyisas di dale, na manan, “Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata gagan i kdee.”

²⁷ Na talù Piter, manan, “Neyem, ta tnagakmi kdee du magin gami di ge. Dét i gdawatmi?”

²⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani. Di kfalami Dwata i kdee, na do dnagit Ngà To, sudeng agu di trunugu. Na di bang ayé, gamu dad to galgu tdò, lê gamu sudeng di sfalò lwe dademe trunu du gamu mukum i dad to mdà di dad sfalò lwe lumbuk bel Israél.

²⁹ Na nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i dad flanekan, ku demen màan, ku demen yéan, ku demen dad ngàan, ku demen tanàan du mdà di ksasatun di do, too ti bong gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen.

³⁰ Bay dee dad to mdatah di mdu ani mbaling ale mdanà kadang di fulé du. Na dee dad to mdanà di

mdu ani mbaling ale mdatah kadang di fulé du.

20

I fléd gablà di dad to talbahò di lam dad fele

¹ “I Kagot Dwata di langit salngad di kagot satu to mfun tanà gumelen dad benge grép. Lamwà kenen di too flafus, na nun nalékan dademe dad to fakayan fatalbahò di tanàan.

² Yé fakangan di dale na yé kalbong sukéyla i gal sukéy di sdu, na dekan ale tambù i nimòla di tanàan ayé.

³ Na kanto tngà mnagad i du, lê kenen lamwà, na nun teenan dad to di fadyan, lo tadè ale tadaag na landè nimòla.

⁴ Na talù kenen di dale, manan, ‘Magin gamu talbahò di tanàgu, na tanblàgu i sukéyta gamu.’

⁵ Taman, ta mdà ale. Na di ltu du na lê man di tngà masol i du, lê salngad ayé i nimòan di dademe dad to teenan.

⁶ Na di fan kasdaf i du, lê kenen salu di fadyan, na lê nun teenan dademe dad to lo tadè tadaag na landè nimòla. Na snalekan ale, manan, ‘Dét i duenyu lo fanak tnadak i du?’

⁷ Na tmimel ale, manla, ‘Du landè fatalbahò gami.’ Na manan dale, ‘Magin gamu talbahò di tanàgu.’

⁸ Na kanto kifuh, man i amu di to magot i sukéy, ‘Tlom dad to talbahò na snukéyam ale. Funam snukéy i dad fulé tambù na sngé kel di dad muna tambù.’

⁹ Na kanto kel dad to tambù talbahò di ta fan kasdaf i du, yé sukéy gwèla i gal sukéy di sdu.

¹⁰ Taman, kanto kel dad to muna tambù di flafus, yé fandamla ku bong fa déé i dale sukéy. Bay kat satu dale, yé gwèla i gal sukéy di sdu.

¹¹ Na di kdawatla dun, ta tambù ale sungag gablà di nimò i to mfun i tanà.

¹² Manla, ‘Idad to fulé tambù, lo satu oras i klola talbahò, bay fasalngadam ale di gami, na blaam ta tnadakmi i du talbahò di bong kinit.’

¹³ Bay tmimel kenen, manan di satu di dale, ‘Flanek, là sa lnumìta gamu. Ise glut kè, na yé kasafnèto na i gal sukéy di sdu, yé sukéyta gamu?

¹⁴ Nwèyu sukéyyu na mdà gamu. Yé kayègu ku dét i blégu di gamu, yé lègu blé di dad to fulé kel.

¹⁵ Landè ktoogu kè magot i filakgu? Mafè nawayu kè du too agu mayè mlé?’

¹⁶ Yé duenam man, nun dad to fulé baling dale guna, na nun dad to muna baling dale gfulé.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin

(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Na mnagad ale Dyisas ditù di Dyérusalém. Na di laman magu, neben fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò, na manan di dale,

¹⁸ “Ta fan ato kel di Dyérusalém, na do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na nukumla agu di fati.

¹⁹ Na bléla agu di dad to ise Dyu, du nadoyla agu, na nfasla agu, na fnatakla agu di krus. Bay di gatlun du, lè agu mték di fati.”

Ifni i yê ale Dyém na Dyan

(Mark 10:35-45)

20 Na kafnge ayé, fdadong di ku Dyisas i yaan Sébidi, dunan i yê Dyém na Dyan, na magin dad ngaan. Lkuad kenen di muna Dyisas na fakdo di kenen.

21 Na smalek Dyisas, manan, “Dét i kayèam?” Na manan, “Makang ge di do na yé gufsudengam i lwe ngàgu ani di safédam ku ta gdawatam i kdataham kadang di fulé du, satu gsen di kwananam na satu gsen di bibengam.”

22 Bay man Dyisas di dale, “Là gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè tmufi minum di basù guminumgu, dunan i dad kaflayam gnagugu?” Na tmimel ale, manla, “Gaganmi sa.”

23 Na man Dyisas di dale Dyém na Dyan, “Too glut, gamginum gamu di basù guminumgu, bay landè ktoogu fsudeng ku simto gsen di kwanan-gu na gsen di bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà di dad to gutmagaan dun.”

24 Kanto gadè i sfalò dademe dad to gal tdò Dyisas gablà di fnila ayé, lanbutla i lwe saflanek ani.

25 Na santifun Dyisas i kdeela, na manan di dale, “Ta gadèyu i gal nimò dad ganlal dini di tah tanà. Galla lnumì i dad to mdanà, na toola ale gal dek.

26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku simto mayè mdatah, là fakay ku landè nimòan di dademe.

27 Na ku simto i mayè mdatah, là fakay ku là fafasakan i kton di dademe.

28 Du balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku fifat agu di dad to. Bay yé duen-gu salu dini du do mifat i dad to na blégu i ktogu di fati mayad dad salà du fye dee dad to

galwà.”

*I kafgulê Dyisas i lwe to butè
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)*

29 Na mdà ale Dyisas fdu di banwe Dyériko, na nun mlabung dad to magin di dale.

30 Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan. Kantola linge na Dyisas i magu déé, mkit ale, manla, “E Amu, Bel i Harì Dabid, begam gami kando.”

31 Bay nngak i dad to ale du kayèla ku fanak ale, bay baling midul kbong kitla, manla, “E Amu, Bel Dabid, begam gami kando.”

32 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na tlon ale, klon smalek dale, manan, “Dét i kayèyu nimògu di gamu?”

33 Na tmimel ale, manla, “Amu, yé kayèmi moon ku mite gami.”

34 Na kando Dyisas ale, na nagotan dad matala. Na tadè ale mite, na fles ale magin ku Dyisas.

21

*I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)*

1 Ta mdadong ale Dyisas di Dyérusalém, na ta kel ale di tukay banwe Bétfagi di Bulul Olib. Na dek Dyisas muna lwe dad to galan tdò,

2 na manan di dale, “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu ditù, nun teenyu dongki batangla déé magin i ngàan. Ntehyu ale, na nebeyu dini.

3 Na ku nun to smalek gamu, manyu dun, ‘Nun gukmamu i Amu dun,’ na yé klon mayà dun gamu.”

⁴ Yé duenan mkel ani du fye gdohò i man Dwata fagu di satu tugadan di munan,

⁵ “Fgadèam di dad to di Dyérusalém, manam, ‘Neyeyu, du kel i Hariyu di gamu. Toon fdanà i kton, na yé snakayan ngà i dongki.’”

⁶ Na ta mdà dad to dekan ayé, na nimenla i man Dyisas di dale.

⁷ Nebela i dongki na i ngàan salu di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad klawehla, na ta smakay Dyisas.

⁸ Di lamlia magu, nun dee dad to mbel i klawehla di bà dalan, na i dademe, nkahla dad fanga kayu du mdà di kdayenla di ku Dyisas.

⁹ Nun dad to muna di ku Dyisas na nun dademe tmadol, na tamlo ale, manla, “Dnayento i Bel Dabid! Magdayen i To salu dini di dagit i Dwata! Magdayen i Dwata du too mdatah.”

¹⁰ Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém, too tikeng i dad to déé, na smalek ale, manla, “Simto i to ani?”

¹¹ Na tmimel i dad to magin, manla, “Dyisas ani, i Tugad Dwata mdà di Nasarét di Galili.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

¹² Fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i kdee dad to sbayad déé. Na lugadan dad lamisa i dad to sasambì filak na lê man gusudeng i dad to gal fabli dad abun galla dsù.

¹³ Na manan di dale, “Ta gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘I Gumnègu ani, yé gukmamu dun gal

gudmasal,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung.”

¹⁴ Na nun dad butè na dad kimay fdadong di kenen déé di gumnè ayé, na fan-guléan ale.

¹⁵ Bay baling malbut dad ganla di kafaglut i dad Dyu na dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé duenla malbut du ta teenla dad tnikeng nimòan, na ta lingela i katlo dad ngà di kmanla, “Magdayen i Bel Dabid.”

¹⁶ Na smalek ale di ku Dyisas, manla, “Là lingem kè i man dad ngà ani?” Na tmimel Dyisas, manan, “Hee sa. Sawe là lmenyu masa ani di Tnalù i Dwata, manan, ‘Tdò Dwata dad ngà, balù i dad too malnak, du fye dnayenla kenen.’ ”

¹⁷ Na tnagakan ale, na lamwà kenen di syudad du fles ditù di banwe Bétani, na déé gumilèan di kifuh.

Iktalù Dyisas di kayu fig (Mark 11:12-14,20-24)

¹⁸ Di too flafus, ta mdà ale Dyisas samfulê di Dyérusalém. Na di kagun gatù, ta bitil kenen.

¹⁹ Na nun teenan kayu dnagit fig di saféd dalan, na fdadong kenen déé, bay landè benge teenan lo doon. Na man Dyisas di kayu ayé, “Ta là fakay ge menge.” Na di kmanan ayé, tadè mlanas i kayu ayé.

²⁰ Kite dad to galan tdò ayé, tikeng ale, na smalek ale, manla, “Dét duen i kayu ani too mlal mlanas?”

²¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i mangu di gamu ani, ku ftoo gamu na là lwe nawayu, gaganyu nimò i ta nimògu di kayu ani gine. Na ise ku lo ayé, bay fakayyu man di bulul ani, ‘Magket ge

na mgilih ge gatù di talà mahin,’ na gdochò i manyu ayé.

²² Ku ftoo gamu, balù dét i fniyu di dasalyu, gdawatyu.”

*I salek gablà di glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)*

²³ Lê samfulê ale Dyisas di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di laman tamdò, salu di kenen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu. Na smalek ale, manla, “Dét i ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na simto mlé ge glal?”

²⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Lê nun snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu, lègu tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani.

²⁵ Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku demen mdà di dad to di tah tanà?” Na stulen ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’ snalekan gito, na manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’

²⁶ Bay là fakay ku yé manto, ‘Mdà di dad to,’ du likò ato di dademe dad to du yé man i kdeela na Dyan i satu tugad Dwata.”

²⁷ Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi dun.” Na manan di dale, “Lê là tulenta gamu ku dét ktoogu mimò i dad nimògu.

I fléd gablà di dad lwe ngà lagi

²⁸ “Dét i fandamyu gablà ani? Nun satu lagi, lwe ngàan. Manan di twege, ‘Tò, mdà ge talbahò di tanàgu.’

²⁹ Na tmimel i ngàan, manan, ‘Là mayè agu,’ bay baling matlas i fandaman na mdà kenen talbahò.

30 Na lê salngad man i lagi di ngàan twali. Na tmimel i ngàan ayé, manan, ‘Hee, Mà,’ bay là nimòan dun.

31 Di dad lwe ngà ani, simto i mimen di knayè i màla?” Tmimel ale, manla, ‘I twege.’ Na man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, i dad to man nawayu too sasè gambet i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun gal mkat lagi, muna ale di gamu gfusuk di Kagot Dwata.

32 Du Dyan Gal Munyag, yé duenan salu dini du fye fiten di gamu dalan i katluh, bay là fantooyu dun. Baling yé ftoo di manan i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun gal mkat lagi. Na balù teenyu i dale kaftoo, knèan là msal gamu na là ftoo gamu di tdòan.

*I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)*

33 “Lê gamu flinge di satu fléd. Nun satu lagi mfun tanà, na mele kenen walad dnagit grép. Lnabatan i dad felen, na makol kenen di bong batu du gumlék i bengen. Na lénan fdak i mdatah gumnè gufanak i to mantay i dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to du salu kenen di satu banwe.

34 Na kanto kel di bangla mles i bengen, dekan i dad fasakan salu ditù di tanàan du fye nwèla i kenen alel.

35 Bay i dad to gufagotan i felen, kanfèla dad fasakan. Nfasla satu, fnatila satu, na ndakla batu i satu.

36 Na lénan dek dademe dad fasakan, ta too ale dee, na lê salngad i nimòla di dale.

37 Na kanto kel di gusenan, dekan i ngàan salu di dale. Na yé manan di kton, ‘Nafèla sa i ngàgu.’

38 Bay kantola teen i ngàan, stulen ale, manla, ‘Ani ngà i to mfun dad fele. Fnatito kenen du fye ku ta mati màan, ta gito gamfun i dad felen.’

39 Yé duenam man, kanfèla kenen, na nebela ditù di lwà i tanà gumele grép klola fmati dun.”

40 Na smalek Dyisas, manan, “Ku ta kel i mfun fele ani, dét kè kibòan i dad to gufagotan i felen?”

41 Na tmimel ale, manla, “Yé nimòn di dad sasè to ani, fnatin i dad to gufagotan dad felen, na tanlasan ale. Na yé tlasan dunan dad to mayè mlé i kenen alel.”

42 Na lê talù Dyisas di dale, manan, “Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata, manan, ‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé baling knang i dad to fdak gumnè. Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.’

43 Na yé duenam man, ani man-gu di gamu, lê nawì i Kagot Dwata di gamu na blén di dad to menge fye.

44 Ku simto gdauf di batu ani, malmo kenen, na ku simto tankan i batu ani, mlunah kenen.”

45 Na kanto linge dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na dad Farisi i dad fléd Dyisas ani, gadèla na dale i gugtadèan.

46 Mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, bay likò ale di dademe dad to du yé manla na kenen satu tugad Dwata.

22

*I fléd gablà di klak di ksong
(Luk 14:15-24)*

¹ Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan,

² “I Kagot Dwata di langit salngad di satu harì mimò fista di ksong i ngàan lagi.

³ Dekan dad snaligan du nngéla dad to nlakan, bay là mayè ale.

⁴ Na kafnge ayé, ta lénan dek dademe dad snaligan, manan di dale, ‘Tooyu tulen di dale na ta gatlagad i bong knaan. Ta ftatégu i dad malbang safigu na lê man i dad ngà safì ta fabùgu. Ta gatlagad i kdee. Tooyu ale fagin gadini.’

⁵ Bay là falningela i dad snaligan ani, na baling ale mdà. I satu salu di tanàan, na i satu di tindan.

⁶ Na i dademe, kanfèla dad snaligan, na fatdukla ale, na fnatila ale.

⁷ Na too malbut i harì ani. Dekan dad sundalun fmati dad to ani, na mtam i syudad gumnèla.

⁸ Na kafnge ayé, ta manan di dad snaligan, ‘Ta gatlagad i knaan di ksong ani, bay i dad to munagu nlak, là gten ale magin.

⁹ Gatù gamu di dad dalan, na nlakyu i kdee dad to teenyu.’

¹⁰ Yé duenam man, ta mdà dad snaligan ani, na salu ale di dad dalan du santifunla i kdee teenla, balù fye to ku demen sasè to, na ta fnò to i gumnè gufista.

¹¹ Na ta fusuk i harì du dnawatan i dad to salu déé, bay nun teenan satu to là lamsakan klaweh di ksong.

¹² Na manan, ‘E flanek, dét kibò kagfusukam dini du là lamsak ge klaweh di ksong?’ Na là gtalù i to ayé.

¹³ Na tlo harì i dad snaligan, manan, ‘Bnakusyu dad sigal na dad blì i to ani, na batyu kenen ditù di

Iwà di gukmifuhan, dunan di gumngel dad to na gukminggat i kifanla.'

¹⁴ Na fannge Dyisas i flédan, manan, "Dee dad to nlak, bay là dee i mgalék."

*I salek gablà di bayad i buhis
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)*

¹⁵ Na kafnge ayé, lamwà dad Farisi du santulenla i kfagula kamfè ku Dyisas fagu di ksaleklakenen.

¹⁶ Dekla dademe dad to galla tdò na lê man dademe dad to gal msen ku Hérod. Na i dad to dekla ayé, yé manla di ku Dyisas, "E Sér, ge satu to too gsalig, na too ti glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man dad to di ge du là sa mabtas di ge ku dét i glalla.

¹⁷ Dét i fandamam? Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là?"

¹⁸ Bay gadè Dyisas i sasè fandamla, taman manan, "Gamu dad to flingu. Kan ku lnimanyu agu?

¹⁹ Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di Roma." Na mwè ale satu filak na fitela ku Dyisas.

²⁰ Na snalekan ale, manan, "Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat dini?"

²¹ Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar." Na manan di dale, "Ku dét i nfun Sisar, bléyu ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, bléyu di Dwata."

²² Na kantola linge i timelan ayé, too ale tikeng. Na yé duenam man, tnagakla kenen na ta mdà ale.

*I salek gablà di kték mdà di fati
(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)*

23 Na di du ayé, nun dad Sadusi salu di ku Dyisas.
(Dale i dad to man dun na landè mték di fati.)

24 Na smalek ale, manla, “E Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla, là fakay ku là nwè twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i twegen.

25 Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, bay mati na landè ngàla. Na yé duenam man, lê nwè i twalin.

26 Salngad ayé i lê mkel di twalin ayé na di galwen na sngé kel di sangal twali.

27 Na kafnge ayé, ta mati i libun ayé.

28 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?”

29 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gsalà i fandamyu du là gadèyu i Tnalù Dwata na i kaltulusan.

30 Ku ta mték i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè yaan, balù lagi ku demen libun. Bay yé ta kagkahla salngad ale di dad kasaligan di langit.

31 Na gablà di kték i dad mati, sawe là lmenyu masa man Dwata ani di gamu,

32 ‘Do i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak na Dyékob.’ Na yé kayèan man dini kenen Dwata fnangamfù i dad to mlawil fa, ise ku i dad mati.”

33 Na kanto linge i kdee dad to ayé, too ale tikeng di katdòan.

*I too mabtas uldin Dwata
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)*

34 Na kafnge ayé, ta stifun dad Farisi du ta lingela na ta là gtalù i dad Sadusi du mdà di dad timel Dyisas.

35 Na nun satu di dale i too gmadè dad uldin Dwata. Tnilewan Dyisas fagu di salek, manan,

³⁶ “E Sér, di kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?”

³⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “ ‘Kanbongyu nawa i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na di kaglabatyu.’ ”

³⁸ Ani i too mdatah na too mabtas di kdee uldin Dwata.

³⁹ Na i gamtadol uldin too mabtas, nun gusalngadan di muna, na dunan ani, ‘Kanbongyu nawa i dademe to salngad kalbong nawayu i gamu kto.’ ”

⁴⁰ I lwe uldin ani, yé gumdà i kdee dademe dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lê man dademe dad tdò i dad tugad Dwata.”

*I salek gablà di Mgalék Dwata
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)*

⁴¹ Na di tlabo stifun i dad Farisi, snalek Dyisas ale, manan,

⁴² “Dét i fandamyu gablà di Mgalék Dwata? Simto gutambulan?” Na tmimel ale, manla, “Kenen i Bel Dabid.”

⁴³ Na manan di dale, “Ku gambet ayé, kan ku nalak Tulus Dwata Dabid tamlo di kenen ‘Amu’? Ani i manan di munan,

⁴⁴ ‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan falel bliam.” ’ ”

⁴⁵ Ku yé katlo Dabid di Mgalék Dwata, ‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?”

⁴⁶ Na landè gamtimel, na mdà di du ayé, ta landè lê mlas smalek kenen.

23

*I kafngewe Dyisas gablà di dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)*

¹ Na kafnge ayé, talù Dyisas di mlabung dad to, na lê man di dad to galan tdò, manan,

² “I dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi, dale i nun glal mubad i dad uldin Dwata.

³ Yé duenam man, là fakay ku là nimenyu i kdee dad uldinla. Bay, nangyu ganbet dad nimòla du là maslalò i nimòla di dad tdòla.

⁴ Salngad ku nun blat ftiangla di dad to, bay là ti tnabengla ale mebe, balù tukay.

⁵ Toola falbang dad gufkahla i gusmulatla Tnalù Dwata galla batang di ulula na di sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil i klawehla. Yé duenla mimò i kdee ani du lola fite di dad to.

⁶ Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kaf-sudengla dale di gusudeng i dad to mdatah di dad fista na di dad gumnè gal gustifun i dad to.

⁷ Na yé toola kanbayan ku nafè i dad to ale di fadyan, na ku yé katlo dale ‘Sér’.

⁸ Bay là fakay ku yé katlo dad to gamu, ‘Sér,’ du saflanek gamu na lo satu i Tamdò gamu.

⁹ Na là fakay ku yé katloyu di dademe to ‘Mà,’ du lo satu Màyu, dunan i mnè di tah langit.

¹⁰ Na lê là fakay ku yé katlo dad to gamu, ‘Amu,’ du lo satu Amuyu, dunan i Mgalek Dwata.

¹¹ Yé too mdatah di kdeeyu, dunan i to fafasak di gamu.

¹² Ku simto fdatah i kton, yé baling mdanà, na ku simto fdanà i kton, yé baling mdatah.”

*I kngak Dyisas i kaflingu
(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)*

¹³ Na man Dyisas, “Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Nsangyu i dalan dad to fusuk di Kagot Dwata di langit. Là mayè gamu fusuk na ku simto i mayè, là ti falohyu dun.

¹⁴ (Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi du too gamu flingu. Lnumiyu dad libun balu du fye gwèyu dad knunla, na flingu gamu mimò fye fagu di tahà dasalyu. Na yé duenam man, too ti sasè i kaflayamyu kadang.)

¹⁵ Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Gal gamu magu di tah tanà na di talà i mahin du fye gamgebe gamu to. Bay ku ta nun gebeyu, matnù fa i ksasèan di gamu, na midul i kagtenan salu ditù di lanaw lifoh.

¹⁶ Magakdo gamu, du salngad gamu di to butè gal malak i dademe to. Ani tdòyu, ‘Ku nun to samdagè, na yé kbagal i sdagèan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blawen di lam i Bong Gumnè ayé, là fakay ku là dnohòan dun.’

¹⁷ Salngad gamu di to butè, na landè kaglabatyu. Dét i mabtas, i blawen, ku demen i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata gumdà i blawen matfing?

¹⁸ Na ani i lêyu tdò, ‘Ku nun to samdagè na yé kbagal i sdagèan i gudamsù, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blé ta mlasà di

tah i gudamsù ayé, là fakay ku là dnohòan dun.'

¹⁹ Too gamu butè. Dét i mabtas, i blé mlasà di tah i gudamsù, ku demen i gudamsù gumdàan matfing i blé ayé?

²⁰ Na yé duenam man, ku simto samdagè fagu di gudamsù, ise ku lo yé fakufan i gudamsù, bay lê man i kdee mlasà di tahan.

²¹ Na ku simto samdagè fagu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ise ku lo yé fakufan i Bong Gumnè ayé, bay lê man i Dwata mnè di laman.

²² Na ku simto samdagè na yé kbagal sdagèan i langit, lénan fakuf i trunu Dwata na lê man i Dwata sudeng di tahan.

²³ "Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Gal gamu mlé gasfalò di Dwata mdà di malnak bol utenyu, bay ta tnagakyu i katluh na i kakdo na i kagsalig. Fye moon ku too gamu tluh, na ku fulung gamu kamdo, na ku gsalig gamu, na lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata.

²⁴ Salngad gamu di to butè gal malak i dademe to. Yé guflingen-gu i nimòyu di satu to ku tnafisan i dad lifat di ninuman, bay flohan i bong lmanaf dnagit kamél.

²⁵ Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Galyu nalob i basù na fligo di kililan, bay ditù di laman, sana kagsikan, du too gamu lmumì na lom gamu.

²⁶ Too gamu butè, dad Farisi. Yé fye nimòyu, funayu nalob lam i basù na i fligo, na fagu déé lê mlaneb i kililan.

27 “Magakdo gamu dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Salngad gamu i fanyun gutmusuk i lungun na fninturala bukay du too fye baweh mite dun di lwà, bay ditù di lam fnò tulan i dad to mati na i kdee ta balok.

28 Na salngad ayé i gamu, du di kite i dad to gamu, too gamu tluh, bay ditù di lam i nawayu too bong i kaflinguyu na too gamu gamsalà.

*Falnayam Dwata i dad flingu
(Luk 11:47-51)*

29 “Magakdo gamu dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Yé galyu nimò fandakyu ilè gulambang i dad tugad Dwata, na nkasyu dad lbang i dad muna to too tluh.

30 Na ani galyu man, ‘Ku lo gami gasalngan moon di dad gutambulto ayé, là sa magin gami fmati dad tugad Dwata.’

31 Na fagu di manyu ayé, nfunyu na gamu bel i dad to manò dad tugad Dwata.

32 Na yé duenam man, fadlugyu snikof i ta tanbù dad gutambulyu.

33 “Salngad gamu dad ulad du yé gutambulyu di dad ulad. Yé man nawayu kè ku gaganyu niwas i lanaw lifoh?

34 Yé duenam man, dekgu gadéé di gamu i dad tugad Dwata na dad to too fulung na dad to tamdò. Nun dademe di dale, balingyu fnatak di krus, ku demen fnatiyu ale. I dademe, balingyu ale nfas di dad gumnè galyu gustifun, na dluhyu ale balù nè gusalula milah.

³⁵ Na fagu déé, falnayam Dwata gamu du gugin gamu di galla kfafati i kdee dad to landè gumaslen, mdà di ku Abél na kel di ku Sakaraya, i ngà Barakaya, dunan i bnanòla di bleng i gudamsù na i gumangamfù di Dwata.

³⁶ Na too glut i man-gu di gamu ani, i kaflayam Dwata i dad to di mdu ani too ti gdohò kadang di fulé du.”

*I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)*

³⁷ “E, dad to di Dyérusalém, gamu i gal fmati dad tugad Dwata, na mdak batu i dad to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulègu nan mayè samtifun gamu gambet i anuk mliton du lanfanan i dad ngàan. Bay là ti mayè gamu.

³⁸ Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di gamu i banweyu ani,

³⁹ na silangyu agu lê teen ku ta kel i bang kmanyu dun, ‘Magdayen i To salu dini di dagit Dwata.’ ”

24

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gu-mangamfù di Dwata

(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Gu-mangamfù di Dwata, na di kdàan, i dad to galan tdò fdadong ale na tdòla di kenen i dad gumnè glam di Bong Gumnè ayé.

² Bay manan di dale, “Fye du teenyu kdee ani. Too glut i man-gu di gamu, nun du kel kadang,

landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen.”

*I kasfati na dad kaflayam
(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)*

³ Na fles Dyisas di Bulul Olib, na sudeng déé. Na fdadong dad to galan tdò di landè dademe to lminge dun, manla, “Begam tulen gami ku kilen kagdohò i manam ayé, na ku dét mkel gugmadèmi kasfuléam na gusen i banwe.”

⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.

⁵ Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, ‘Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé, dee dad to mafgaw.

⁶ Nun lingeyu dad kasfati ta kel, na lingeyu i dad santulen gablà di dademe dad kasfati fan kel, bay nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò ayé, ise ku yé i ta gusenan.

⁷ Sfati dad sahal to, na lê man dad malbang banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di dee dad banwe.

⁸ Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan mkel i gusenan salngad di libun maltien ta tamduk i tienan du fan sut i ngàan.

⁹ “Kafnge ayé, kanfè dad to gamu, na nebela gamu di dad to mukum du falnayamla gamu na fnatila gamu. Na i dad to di kdee dad banwe, knangla gamu nawa du mdà di ksasatuyu di do.

¹⁰ Na di dad du ayé, nun dee dad to kmagol i kaftooła di Dwata. Na dademe, sakal ale, na snang ale nawa.

¹¹ Na lê nun dee dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata na dee dad to mafgaw.

12 Du ta matnù i kdee dad sasè, yé duenam man, dee dad to, ta tno i kakdola.

13 Bay ku simto i gamtayud kel di gusenan galwà kenen.

14 Na funa gatdò i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata du fye magtulen i kdee dad to di kdee dad banwe, na yé klon kel i gusenan.

I sasè kalnikò
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Na nun teenyu too sasè kalnikò gamfalmo tadar di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, dunan i ta fala man Dwata fagu di ku Danyél, i satu tugadan di munan. Ku simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman.

16 Na ku teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to di Dyudiya ditù di dad bulul.

17 Na ku nun to ditù di tah atafi gumnèan, fye ku ta nang kenen lê tufa du mwè i dad knunan.

18 Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku ta nang mulê du mwè i saulan tahà sigal.

19 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na dad libun ftutù ngà.

20 Taman, too gamu dmasal du fye là kelan di bang ksasè i tanà ku demen di Du Kaftud.

21 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kagatbù i klamang banwe sngé kel di mdu ani, là gasalngadan i ksasè i mkel ani.

22 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta mgalékan.

23 “Na di dad du ayé, ku nun to man di gamu, ‘Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék Dwata,’ ku demen manan, ‘Ta ditù’ nangyu fantoo.

24 Du msut dee dad to flingu, na manla dale kun Mgalék Dwata, blaam ise. Na yé man dademe na dale kun i dademe dad tugad Dwata, blaam ise. Na mimò ale dad gamtikeng du fan-gawla i dad to, balù i dad to ta mgalék Dwata ku gagan, bay là.

25 Ani nangyu glifet, ta falagu tulen di gamu i kdee ani di laman là mkel.

26 “Na yé duenam man, ku nun to man di gamu, ‘Ta ditù kenen di banwe landè to mnè ditù,’ nang gamu gatù. Na ku nun man di gamu, ‘Ta dini kenen di lam snifil,’ nangyu fantoo.

27 I kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà di gusut i du kel di gusdafen.

28 Na yé satu guflingen-gu dun, ku nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad wak du knaanla*.

*I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)*

29 “Na kafnge i bong klimah ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là mneng i bulen. Na mtatek dad blatik mdà di langit, na gasyat i kdee dad mnè di langit.

30 Na yé klon msut di langit ilè i kasfulê Ngà To, na sdulê mngel i kdee bung to di tah tana. Na teenla Ngà To kel fagin di dad labun, na too kenen maltulus na mneng.

31 Na salngan di bong uni féw dekan i dad kasaliganan gatù di kdee sahal banwe di tah tanà, balù

* **24:28** 24:28 Kayèan man ku ta sdulê gdohò i dad ilè i kasfulê Dyisas, yé ta dun samfulê.

nè gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalék Dwata.

*I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)*

³² “Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon, yé gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du.

³³ Gambet ayé, ku ta teenyu ta kel dad ta falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na too mdadong nan i kakel Ngà To.

³⁴ Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati kdee dad to di bang ani. Silang ale mati ku ta gdochò i kdee dad tulen-gu.

³⁵ Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

*Landè gmadè i du kasfulêan
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)*

³⁶ “Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu, balù i dad kasaligan di langit, ku demen i Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun MÀ.

³⁷ I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit Ngà To, salngad di ta mkel di dad to di du Nowa di munan.

³⁸ Di laman là kel i dunuk, lo yé nimò i dad to kmaan na minum. I dad lagi, mwè ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan kel di kfusuk Nowa di bong aweng.

³⁹ Na là ti gadèla ku dét i fan mkel. Galì ale tamwan ta kel i bong dunuk na tangalan ale. Gambet ayé kagkahan ku ta samfulê i Ngà To.

⁴⁰ Nun lwe lagi di dnaru. Nwè i satu na tagak i satu.

⁴¹ Nun lwe libun gming. Nwè i satu na tagak i satu.

⁴² Yé duenam man, too gamu fgeye du là ti gadèyu ku dét i du kasfulê i Amuyu.

⁴³ Fan-glabatyu ani di fandamyu. Ku gadè i to mfun gumnè i bang i to tmaku kel di lam i kifuh, too kenen fgeye moon fye là gfusuk i to tmaku.

⁴⁴ Yé duenam man, too gamu fgeye, du do, i dnagit Ngà To, yé kasfulêgu di du i là kfatanyu do.

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Simto kè snalig too fduf na too fulung? Dunan i snalig gufagot i amun kdee dademe dad snaligan du fye naleelan dale i knaanla ku ta kel i bang.

⁴⁶ Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun, na teenan kenen talbahò.

⁴⁷ Too glut man-gu di gamu, i snalig ani, kenen gufagot i amun i kdee knunan.

⁴⁸ Bay kaflingga dun, ku sasè balu i snalig ani, na manan di kton, ‘Tay kléét i amugu,’

⁴⁹ na balingan fatduk i dademen dad snalig, na lo tadè kmaan na minum di saféd i dad to flangal, ani mkel di kenen.

⁵⁰ Yé kakel i amun di du i là kfatanan, dunan bang i làan lyalo[†] dun.

⁵¹ Na ani kibò i amun kenen, toon kenen falnayam, du fnèan kenen di saféd i dad to flingu, dunan di gumngat na gukminggat i kifanla.”

25

I fléd gablà di dad sfalò sawang libun

[†] **24:50** 24:50 Ku demen twan.

¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di sfalò sawang libun mebe dad salòla du snitongla i lagi sansong.

² I lime libun, là fulung ale. Bay i lime, fulung ale.

³ I dad là fulung, nebela salòla, bay là fatlagad ale tnù i fngalola.

⁴ Bay dad libun too fulung, nebela dad salòla, na lê ale fatlagad tnù i fngalola.

⁵ Léét kel i lagi sansong, na yé duenam man, ta gfilot ale, na fles ale gkudang.

⁶ Na kanto ta tngà butang, nun lingela tamlo, manan, ‘Ta déé i lagi sansong. Lamwà gamu, na snitongyu.’

⁷ Na mukat i kdee dad sawang libun ani, na fatlagadla dad salòla.

⁸ Na talù dad libun là fulung di dad libun fulung, manla, ‘Banléyu gami fngalo du ta fan mati dad salòmi.’

⁹ Bay tmimel ale, manla, ‘Landè kibò du keng kulang i gami ku banlémi gamu. Bay mdà gamu mngabal gumayadyu fngalo.’

¹⁰ Na yé duenam man, ta mdà ale. Na di lamla ditù, ta kel i lagi sansong, na ta magin dad libun ta gatlagad salu di ksong. Na kanto ale fusuk déé, ta tmakab i lagi sansong.

¹¹ Na di là mlo, ta lê kel i lime libun là gatlagad, manla, ‘E Sér, begam nukà gami i takab.’

¹² Bay tmimel kenen, manan, ‘Là ti dilèta gamu.’

”

¹³ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé duenam man, too gamu fatlagad du là sa gadèyu i du ku

demen i bang kasfulêgu.”

*Ifléd gablà di dad tlu snalig
(Luk 19:11-27)*

¹⁴ Na lê talù Dyisas, manan, “Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di satu lagi mdà magu. Na di laman là mdà, fatlon dad snaligan du fagotan dale i dad knunan.

¹⁵ Yé blén di satu, lime libu filak, na ye blén di galwen lwe libu, na di gatlun mlibu. Yé gufdàan mlé dale di kagsalig dale magot filak. Na kafnge ayé, ta mdàkenen.

¹⁶ I snalig fnagotan lime libu, gasil mdà dmagang, na yé untungan lê man lime libu.

¹⁷ Na lê salngad ayé i snalig fnagotan lwe libu, fagu di kdagangan, yé untungan lê lwe libu.

¹⁸ Bay i snalig fnagotan mlibu, mdàkenen, makol di tanà, na lbangan i filak ta fagot i amun dun.

¹⁹ “Na kanto mlo, ta mulê i amula du situng ale.

²⁰ Na i snaligan fnagotan lime libu, neben i lime libu untung i ta nimòan, na manan di amun, ‘Sér, yé fagotam do lime libu, na neyem, yé untungan lê lime libu.’

²¹ Na tmimel i amun, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.’

²² Na lê kel i snalig fnagotan lwe libu, na manan, ‘Sér, yé fagotam do lwe libu, na neyem, yé untungan lê lwe libu.’

²³ Na tmimel i amun, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay nimò,

falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.'

²⁴ Na kafnge ayé, ta kel i snalig fnagotan mlibu, na manan, 'Sér, gadègu na too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fele.

²⁵ Yé duenam man, likò agu na balinggu lbang i filakam di lam i tanà. Neyem, ani filakam.'

²⁶ Na talù i amun di kenen, manan, 'Too ge sasè, na too ge malweh. Ta gadèam sa na too agu labè na galgu nwè i ise do nfun, na kantugu i ise do fele.

²⁷ Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku du fye di kulégu, ta nun ngàan.

²⁸ Nwèyu i filak di kenen, na lêyu blé di to snalig i ta nun sfalò libu.

²⁹ Du ku simto i fulung magot i ta nfunan, lê tananù glukas fa di kalnidùan. Bay ku simto là fulung magot i tukay nfunan, lê nwè di kenen.

³⁰ Na batyu i snalig landè gukel ayé ditù di guk-mifuhan di lwà na déé gumngelan na gukminggat kifanan.' "

I kukum Dyisas di kasfuléan

³¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku samfulé i Ngà To di bong kdatahan, magin i kdee dad kasaligan, sudeng di trunun du kenen i Harì.

³² Na i dad to mdà di kdee dad banwe, santifunan ale di kanfen, na sansahalan i dad to salngad di nimò i to mifat bilibili du fahalan i dad bilibili di dad kambing.

³³ I dad bilibili, kahan gsen di kwananan. Bay i dad kambing, kahan gsen di bibengan.

³⁴ Na talù i Harì di dad to gsen di kwananan, manan, 'Flal gamu, du too nun kafyeyu mdà ku

Mà. Dnawatyu i kagot tagàan gamu mdà di kagatbù i banwe.

³⁵ Du di kbitilgu, fankaanyu agu, na di kalinumgu, finumyu agu. Na kantogu kel di banweyu, balù mahal to agu, fyakyu agu.

³⁶ Kanto landè klawehgu, banléyu agu klaweh, na di kafdasgu, nifatyu agu, na di kablanggùgu, lnauyyu agu.'

³⁷ Na tmimel dad to tluh ani, manla, ‘Amu, kilen i ta kitemi ge bitil na fankaanmi ge, ku demen malinum na finummi ge?

³⁸ Kilen i ksalum di banwemi, na balù mahal to ge, ta fyakmi ge? Kilen i klandè klaweham na banlémi ge?

³⁹ Kilen i kitemi ge fandas ku demen blanggù na lnauymi ge?

⁴⁰ Na tmimel i Harì, manan, ‘Too glut i man-gu di gamu ani, na ku dét i nimòyu di dad flanekgu balù ku too ale mdanà to, salngad ku di do i gumimòyu dun.’

⁴¹ Na kafnge ayé, talù i Harì di dad to gsen di bibengan, manan, ‘Fawag gamu di do, du gablà gamu falnayam, na ditù gusaluyu di lanaw lifoh landè sen ta tagà Dwata di ku Satanas na lê dad snaligan.

⁴² Du di kbitilgu, là ti fankaanyu agu, na di kalinumgu, là ti finumyu agu.

⁴³ Na kantogu kel di banweyu, là ti fyakyu agu du mahal to agu. Di klandè klawehgu, là ti banléyu agu, na di kafdasgu, na di kablanggùgu, là ti lnauyyu agu.’

⁴⁴ Na tmimel dad to ani, manla, ‘Amu, kilen i ta kitemi ge bitil ku demen malinum ku demen

mahal to ku demen landè klaweh ku demen nun fdas ku demen blanggù, na là tnabengmi ge?”

⁴⁵ Na tmimel i Hari, manan, ‘Too glut i man-gu di gamu ani, na ku dét i là nimòyu di dademe dad togu too mdanà, salngad ku là nimòyu dun di do.’

⁴⁶ Na i dad to ayé,faflesan ale salu di gu-maflayamla kel di landè sen, bay i dad to tluh, ditù gufaflesan dale di nawa landè sen.”

26

I fandamla fmati ku Dyisas

(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

¹ Kanto fnge Dyisas tamdò i kdee ayé gine, ta manan di dad to galan tdò,

² “Ta gadèyu na lo lwe butang mdà ani kel i Du Kaglius, na do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad to du fnatakla agu di krus.”

³ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad tua gal mebe i dad Dyu, stifun ale di bong gumnè Kayafas, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglutla.

⁴ Na yé santulenla déé ku dét i fye kibòla kamfè ku Dyisas du fafatila di landè to gmadè dun.

⁵ Bay yé manla, “Nangto nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad to, na balingla gumdà too smamuk.”

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas

(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

⁶ Na déé Dyisas di tukay banwe Bétani di gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh di munan.

⁷ Na di lam Dyisas kmaan, nun libun fadong di kenen, na nun neben sabuy malung fnò fangbun too mabtas. Kokan i fangbun ayé di ulu Dyisas.

⁸ Na kanto teen dad to galan tdò, too ale malbut, na manla, “Kan ku falmon i fangbun ayé?

⁹ Tumù fa ku fablin du too bong wèan, na fakayan blé i wèan di dad to landè knun.

¹⁰ Bay gadè Dyisas i manla, na tmimelkenen, manan, “Kan ku nangawyu i libun ani? Too fye sa i nimòan di do.”

¹¹ Du gal nun dad to landè knun di safédyu, na fakayyu ale tnabeng balù ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu.

¹² Di kakokan i fangbun di do, falan fatlagad i lawehgu di lbang.

¹³ Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò i Fye Tulen di klamang banwe, lêla tulen i nimò libun ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayè Dyudas makal ku Dyisas

(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyudas Iskariyot, na salukenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.

¹⁵ Na smalek kenen, manan, “Dét i bléyü do ku blégu di gamu Dyisas?” Na mse ale tlu falò batù di filakla du bléla ku Dyudas.

¹⁶ Na mdà di du ayé, mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di dale.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius

(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

¹⁷ Di tnanin du i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun, fdadong ku Dyisas i dad to galan tdò, na smalek ale, manla, “Nè gumdekam gami fatlagad knaanto di Du Kaglius?”

¹⁸ Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu salu di satu lagi mnè di syudad, na manyu di kenen, ‘Yé man i To Tamdò na ta kel i bangan dmohò i kdee ta gmanan, na yé gukmaanan kun di lam gumnèam magin dad to galan tdò.”

¹⁹ Na nimenla i man Dyisas, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.

²⁰ Na kanto kifuh, ta sudeng Dyisas na i dad sfalò lwe to galan tdò du kmaan ale.

²¹ Na lamla kmaan, talù Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani, nun satu di gamu i makal do.”

²² Na too mlidù nawala, na man kat satu di kenen, “Ise do, man, Amu?”

²³ Na tmimel Dyisas, manan, “I to song di do lamnab fan di tukung, yé makal do.

²⁴ Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta gsulat gablè di do. Bay magakdo i lagi makal do du too kenen maflayam. Baling fye fa to ayé ku là sutan.”

²⁵ Na lè talù Dyudas, dunan i makal kenen, manan, “Ise do kè, Sér?” Na tmimel Dyisas, manan, “Hee, dunan sa, ge.”

*I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)*

²⁶ Na lamla kmaan, nwè Dyisas fan, na fasalamat kenen di Dwata, klon falnak dun, na blén di dad to galan tdò, manan, “Nwèyu ani na knaanyu. Ani lawehgu.”

²⁷ Na kafnge ayé, lèan nwè i basù nun binu, na fasalamat kenen di Dwata, klon mlé dun di dale, na manan, “I kdeeyu, sansinumyu ani.

²⁸ Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata di dale.

²⁹ Na too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu minum binu ani. Silang agu lê minum ku ta kel i du kinumgu i falami binu di Kagot Màgu, na gamu i dademegu.

³⁰ Kafngela lmingag dmayen di Dwata, ta lamwà ale, na salu ale di Bulul Olib.

*I kfafgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)*

³¹ Na talù Dyisas di dale, manan, “Kadang kifuh, i kdeeyu baling milah na tnagakyu agu, du ta gsulat di Tnalù Dwata, manan,
‘Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na masbalét i dad bilibilin.’

³² Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.”

³³ Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta ge.”

³⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di ge ani na kadang kifuh, di là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun na làam agu dilè.”

³⁵ Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati agu magin ge, là ti bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

*I kdosal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Na salu Dyisas na i dad to galan tdò di satu tanà dnagit Gétsémani. Na manan dale, “Sudeng gamu dini du salu agu ditù du dmasal.”

37 Na faginan Piter na i lwe ngà Sébidi salu di gudmasalan. Na too flunuh Dyisas na mlidù i nawan.

38 Na manan di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak gamu dini na too gamu fgeye magin do.”

39 Na fleskenen magu, là mawagan di dale, na tadè lamfan di tanà, na dmasal, manan, “E Mà, ku nun kibò, begam nwè i kaflayam fan mkel di do ani. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.”

40 Na lê kenen samfulè di dale Piter, na teenan ale gkudang. Na snalekan Piter, manan, “Kan? Là gaganyu famgal nawayu di kaginyu di do di là mlo?

41 Too gamu fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa, bay gal mlungay i laweh.”

42 Na lê kenen mdà du dmasal, manan, “E Mà, ku landè kibò mwè i kaflayamgu ani, du silang magwè ku ta gnagugu, ge knayè i gdohò.”

43 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulè di dale na ta lénan ale teen kudang, du too ale malkudang.

44 Na lê man kenen mdà dmasal di gatlun dulè, na lê salngad i dasalan.

45 Na kafngen dmasal di gatlun dulè, samfulè kenen di dad to galan tò, na manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Neyeyu du ta kel nan i bang, na do i dnagit Ngà To, nakalla na bléla agu di kagot i dad to gamsalà.

46 Mték gamu du mdà ato. Ta mdadong i to makal do di fati.”

I kakfè ku Dyisas

(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

⁴⁷ Na di lam Dyisas talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Na dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal.

⁴⁸ Na i to makal ayé, ta falan tulen dale ku dét ilè fgadè dale ku simto Dyisas. Ani ta falan man, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu.”

⁴⁹ Na fdadong Dyudas di ku Dyisas, manan, “E Amu, fye kifuh,” na ta nalakan i bawehan.

⁵⁰ Na talù Dyisas, manan, “Leg, fabaltikam nimò i knayèam.”

Na kafnge ayé, ta fdadong i dademe magin ku Dyudas, na negotla Dyisas du kanfèla kenen.

⁵¹ Na satu di dad to magin di ku Dyisas, nwèan sundangan, na tnibehan fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek bali klingen.

⁵² Na man Dyisas di to ayé, “Tusukam di lumàan i sundangam, du ku simto gmamit tek, lê mati di tek.

⁵³ Là kè gadèam dun na fakay agu ftabeng di ku Mà fye dekan gadini dee libu dad kasaliganan tmabeng do?

⁵⁴ Bay ku yé nimògu, là ti gdohò i ta gsulat di Tnalù Dwata gablà di kfatigu.”

⁵⁵ Na kafnge ayé, talù Dyisas di kdee dad to ayé, manan, “Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do? Kat dugu sudeng na tamdò déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa kanfèyu agu.

⁵⁶ Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i ta gsulat i dad tugad Dwata.” Na kafnge ayé, i kdee dad to galan tdò, tnagakla kenen na mdà ale milah.

*Iksalek dademe ganlal kenen
(Mark 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)*

⁵⁷ Mdà i dad to kamfè ku Dyisas, nebela kenen salu di gumnè Kayafas, ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu.

⁵⁸ Na lê lmalò Piter, bay kibò kenen fawag kel di nasel gumnè Kayafas. Fusuk kenen déé na sudeng di saféd i dad to mantay du fye gadèan ku dét i mkel.

⁵⁹ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu gutadagla tmifù nafafati ku Dyisas.

⁶⁰ Bay landè teenla salàan, bay du nun dad to tmulen kéng gablà di kenen. Na di gusenan, nun lwe to fdadong,

⁶¹ na manla, “Yé man i to ani, ‘Lanbàgu i Gumnè Gumangamfù di Dwata, na lègu ftadag di lam i tlu du.’ ”

⁶² Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ta tadaq kenen, na snalekan Dyisas, manan, “Landè timelam kè? Dét i duenla talù gambet ani gablà di ge?”

⁶³ Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Mdà ayé, lê smalek i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, “Fagu di dagit i too mdataah Dwata, samdagé ge na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Ngàan.”

⁶⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Dunan i manam. Na man-gu di gamu, di fulé du kadang teenyu agu, dunan i dnagit Ngà To, na sudeng agu di kwanan i

Dwata too maltulus, na kel agu mdà di langit fagin di dad labun.”

⁶⁵ Bay knasê i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kenen saul du too sè kalbutan, na manan di dad to, “Nladan i kdatah Dwata! Ta landè kamuto smalek i dademe dad to gablè di kenen du ta lingeyu i sasè manan.

⁶⁶ Dét i fandamyu gamu?” Na yé timel i dad to, manla, “Gablè kenen fnati.”

⁶⁷ Na kafnge ayé, dnulàla i bawehan, na snuntukla kenen. Nun dademe tamfiling kenen,

⁶⁸ na manla, “Ku ge Mgalék Dwata, tansabam ku simto tamfiling ge.”

*I kbalew Piter
(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)*

⁶⁹ Na sana ksudeng Piter di nasel. Na nun libun fasak salu di kenen, manan, “Ge sa i satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Galili.”

⁷⁰ Bay malew Piter di kdeela déé, manan, “Là gadègu i manam ayé.”

⁷¹ Na salu Piter gatù di bà takab. Na lê nun satu libun fasak mite kenen, na manan di dad to déé, “I to ani, lê kenen magin di ku Dyisas mdà di Nasarét.”

⁷² Bay lê malew Piter, na samdagè kenen, manan, “Là dilègu i lagi ayé.”

⁷³ Na di là mlo, i dad to tadag déé, fdadong ale di ku Piter, manla, “Dunan sa, ge satu di dale du dilèmi talùam.”

⁷⁴ Baling kenen samdagè, manan, “Falnayam Dwata agu ku tmulen agu kéng. Là dilègu i lagi ayé.” Na ta kalmeet i anuk.

75 Na gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, “Di là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulé di kmanam dun làam agu dile.” Na yé duenam man, ta lamwà kenen na too ti mngel.

27

*I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)*

1 Kanto flafus, i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, yé fnaleh nawalafafatila Dyisas.

2 Na bnakusla kenen, na nebela ditù di ku Pilato, dunan i gubirnador, du bléla di kagotan.

*I kfati Dyudas
(Dad Nimò 1:18-19)*

3 Na Dyudas, dunan i makal ku Dyisas, kanton gadè na ta nukumla Dyisas di fati, gsal kenen, na fuléan i tlu falò batù filak di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad tua gal mebe i dad Dyu.

4 Manan di dale, “Ta gamsalà agu du ta nakalgu i to landè salà.” Bay tmimel ale, manla, “Landè labetmi déé. Ge i gmadè ayé.”

5 Na bat Dyudas i filak ayé di lam i Gumnè Gumangamfù di Dwata klon mdà. Na di kdàan, ta fles mikat lial.

6 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, nulutla filak ayé, na manla, “Là fakay ku tnùto i filak ani di filak galto busek di Gumnè Gumangamfù di Dwata, du i filak ani bayad lawil i satu to.”

7 Na yé duenam man, yé fnaleh nawala yé gukmamula i filak ani bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò kulang du fye nun gulambangla dad

to mdà di dad mahal banwe ku déé gumatila di Dyérusalém.

⁸ Na yé duenam man, yé dagit i tanà ayé kel di du ani, dunan, “I tanà bnayad lité.”

⁹ Na fagu déé gdochò i man Dyérimaya, i satu tugad i Dwata di munan,
“Nwèla i tlu falò batù filak, dunan i btas kayè blé
dad to bel Israél di kbayadla kenen.

¹⁰ Na yé gukmamula dun bayadla tanà gal gu-
makol i dad to mimò kulang, du yé dek i
Amugu di do.”

Iksalek Pilato di ku Dyisas

(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

¹¹ Na kantola nebe Dyisas salu di gubirnador,
tadag kenen di munan, na snalek Pilato kenen,
manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?” Na tmimel Dyisas,
manan, “Ta manam sa.”

¹² Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad
tua gal mebe i dad Dyu, tnifùla Dyisas, bay là
tmimelan.

¹³ Na smalek Pilato, manan, “Là lingem i kdee
sasè manla ayé gablà di ge?”

¹⁴ Bay là tmimel Dyisas balù dét tifùla dun. Na
yé duenam man, too tngah i gubirnador ayé.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayamla ku Dy- isas

(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39–
19:16)

¹⁵ Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan satu to di
blanggù. Ku simto knayè i kdee dad to, yé falwàan.

¹⁶ Na di bang ayé, nun satu to di blanggù too
gadè i kdee dad to, yé dagitan Barabas.

17 Na yé duenam man, kanto stifun i kdee dad to, snalek Pilato ale, manan, “Simto knayèyu falwàgu, Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?”

18 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu mlé ku Dyisas di kagot Pilato du mafè nawala ku Dyisas.

19 Na di ksudeng Pilato di gusudeng i to mukum, nun sulat febe yaanan di kenen, manan, “Nang ge lmabet di to ayé du landè salàan. Balbutang too agu maflayam di kaknagu kenen.”

20 Bay dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, banlébla i dad to du fye yé fnila falwà Barabas nafafatila Dyisas.

21 Na lê smalek i gubirnador, manan, “Simto di lwe ani kayèyu falwàgu?” Na tmimel ale, manla, “Barabas.”

22 Na smalek Pilato, manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?” Na tmimel i kdeela, manla, “Fnatakam di krus.”

23 Na smalek Pilato, manan, “Kan? Dét i salàan?” Bay baling matnù kakitla, manla, “Fnatakam ke-nen di krus.”

24 Na gadè Pilato na landè kibòan du fan ale mimò samuk mdà di kalbutla. Na yé duenam man, mwè Pilato éél, na naloban tnalòan di muna i kdee dad to, manan, “Landè labetgu di kfati to ani. Gamu nan i gmadè.”

25 Na tmimel dad to, manla, “Hee, gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati i to ani.”

26 Na kafnge ayé, falwàan Barabas di dale. Bay fafasan Dyisas, na blén kenen di dad sundalun, du fnatakla di krus.

*I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)*

²⁷ Na nebe dad sundalu Dyisas fusuk di bong gumnè Pilato, na ta salnibutla kenen.

²⁸ Na nlusla dad klawehan, na nun falsakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla kenen harì.

²⁹ Na mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen na sukubla di ulun. Na lêla kenen banlé tugad gambet i gal nagot dad harì, na lkuad ale di munan, na nadoya kenen, manla, “Kumusta ge, harì i dad Dyu!”

³⁰ Na dnulàla kenen, na lêla nwè i tugad du bagulla di ulun.

³¹ Na kafngela madoy kenen, lêla nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla dun i kenen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus

(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

³² Na di kalwàla, nun lagi gositongla, yé dagitan Simon mdà di banwe Sirini. Fnegesla kenen mebe i krus Dyisas.

³³ Na yé gusalula di satu banwe dnagit Golgota. Yé gumtatek Golgota, dunan banwe klakub ulu.

³⁴ Na banléla kenen binu sanboolla bulung féét, bay kanto tilew Dyisas, là ninuman dun.

³⁵ Na kafngela fmatak kenen di krus, nalel dad sundalu i dad klawehan fagu di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu di dale.

³⁶ Na kafnge ayé, sudeng ale du bnantayla kenen.

³⁷ Nun sulat kahla gsen tah i ulun tifùla kenen, manan, “Ani Dyisas, Harì i dad Dyu.”

38 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di safédan, satu gsen di kwananan na satu gsen di bibengan.

39 Na i dad to magu déé, lêla kenen nadoy, na kmiling ale, manla,

40 “Ha, ge i to mayè lambà i Bong Gumnè Gu-mangamfù di Dwata na lê ftadag dun di lam i tlu du, falwàam i ktom, na tufa ge mdà di krus ku ge Ngà i Dwata.”

41 Na lê salngad ayé nimò i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu, du toola kenen nadoy.

42 Ani manla, “Galan falwà dademe dad to, bay kenen kto là gafalwàan dun. Kenen i Harì di Israél kun. Ku tufa kenen mdà di krus, fantooto kenen.

43 Toon ti snalig i Dwata na yé manan Ngà i Dwata kun. Na neyeto ku falwà Dwata kenen.”

44 Na balù dad to tmaku i gagin fnatak di krus, lêla nadoy.

Ikfati Dyisas

(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu du kel di tngà masol i du, tadè kmifuh i klamang banwe.

46 Na kanto tngà masol i du, too falbong Dyisas i talùan, manan, “Iloy, iloy, lama sabaktani?” Yé gumtatek ani, “E Dwatagu, Dwatagu, dét duenam kmagol do?”

47 Kanto linge dademe to tadag déé i manan ayé, manla, “Ta tlon Ilaydya.”

48 Na gasil mwè fahnas i satu to, lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu du ulukan di bà Dyisas na fsafan dun.

49 Na man dademe, “Bayàyu kenen. Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan kenen.”

50 Na mkit Dyisas, na ta ftoh i nawan.

51 Na tadè kasê di gutngàan i bong kurtina di Gumnè Gumangamfù di Dwata mdà di tah kel di dungan. Na kmangkal i tanà, na btù dad batu.

52 Na mgukà i dademe lbang, na mték mdà di fati i dademe dad to Dwata.

53 Lamwà ale di lbangla, na kafnge i kték Dyisas di fati, salu ale di Dyérusalém du fitela i ktola di dee dad to.

54 I ulu dad sundalu na lê i dad sundalun magin dun di kbantayla ku Dyisas, kantola galyalo kmangkali tanà na teenla i kdee dademe mkel, too ale likò, na manla, “Too glut, kenen Ngà i Dwata.”

55 Na nun dee dad libun déé damweng mdà di gumawagan. Tagnè ale magin di ku Dyisas fdu di Galili du galla kenen tnabeng.

56 Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém na Dyosip, na yê dad ngà Sébidi.

I kalbangla ku Dyisas

(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Kanto kifuh, nun satu lagi kel, yé dagitan Dyosip mdà di banwe dnagit Arimatiya. Too bong knunan, na kenen satu to gal tdò Dyisas.

58 Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Yé duenam man, mdek Pilato du fye bléla i laweh Dyisas di ku Dyosip.

59 Na ta nwè Dyosip i laweh Dyisas, na lnabédan falnas bukay.

60 Nun lbang ta fala fakol Dyosip di lfidas gugdak i bulul du gulambangla ku Dyosip ku ta mati. Na

déé gutmusukan i laweh Dyisas. Na nun lulidan bong batu du sangan di bà i gufusuk di lbang na kafnge ayé, ta mdà kenen.

⁶¹ Na Méri Magdalin na lê man i satu Méri, teenla i nimò Dyosip du déé gusudengla mdadong di lbang.

I kbantayla i lbang Dyisas

⁶² Na di tmadol du, dunan i Du Kaftud, salu di ku Pilato i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad Farisi.

⁶³ Na manla, “Sér, gafaldammi na di là fa mati i to tmulen kéng ayé, yé manan, ‘Kafnge tlu du, lê agu mték.’

⁶⁴ Yé duenam man, fye ku fbantayam i lbang kel di tlu du tà tnaku i dad to galan tdò i lawehan na fnge ayé, yé manla di dad to, ‘Ta mték kenen di fati.’ Ku dee mgebe di kéngla di munan, midul kadang di bong kéngla di fulé ani.”

⁶⁵ Na man Pilato di dale, “Mebe gamu dad to mantay ditù di lbang na tooyu fanbagal i lbang na tooyu bnantay.”

⁶⁶ Na yé duenam man, gatù ale di lbang du fye fan-gatla. Nsangla batu i bà lbang, na tnagakla déé i dad to mantay.

28

I kték Dyisas mdà di fati

(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

¹ Kafnge i Du Kaftud, di too flafus Linggu, mdà Méri Magdalin na i satu Méri salu di lbang du neyela.

² Na tin tadè lminol du nun kasaligan Dwata mdà di langit tufa déé di lbang. Na lulidan i bong batu di bà i lbang, na sudeng kenen di tahan.

³ Yé kbawehan gambet silà, na too ti bukay i klawehan.

⁴ Na kankal i dad to mantay mdà di klikòla di kasaligan ayé, na gambet ale dad to mati.

⁵ Na man i kasaligan di dad libun, “Nang gamu likò, du gadègu na yé fanngabalyu Dyisas, dunan i fnatakla di krus.

⁶ Ta là dinin du ta mték mdà di fati salngad i ta manan di gamu. Flal gamu. Neyeyu i gufilèla dun.

⁷ Na gasil gamu salu di dad to galan tdò, na manyu di dale, ‘Ta nték kenen mdà di fati, na muna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gumiteyu dun.’ Yé man-gu di gamu.”

⁸ Na yé duenam man, gasil mdà dad libun fdu di lbang. Likò ale, bay lè ale too lehew. Too ale sadluh du fye tulenla di dad to gal tdò Dyisas.

⁹ Na snitong Dyisas ale, manan, “I ktanak nawa samnagin di gamu.” Na fdadong ale di kenen, na nagotla i bliān mangamfù di kenen.

¹⁰ Na man Dyisas di dad libun ayé, “Nang gamu likò. Mdà gamu, na dekyu dad flanekgu fye gatù ale di Galili, du ditù gusamsitegu dale.”

I tulen dad to mantay

¹¹ Di lamla magu, nun dademe dad to mantay salu di syudad du tulenla di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kdee ta mkel.

¹² Na dad ganlal ayé, stulen ale di dad tua gal mebe i dad Dyu, na nun fnaleh nawala. Banléla dad sundalu mantay too bong filak,

¹³ na yé flaula dale, “Ani manyu, ‘Di lammi kudang di kifuh, ta kel dad to galan tdò na tnakula i lawéhan.’

¹⁴ Na ku linge i gubirnador ani, fansyemi stulen di kenen du fye là falnabèan gamu.”

¹⁵ Yé duenam man, nwè dad sundalu mantay i filak, na nimenla i flau dad ganlal di dale. Na i tulen dad ganlal ayé, ta too mbel di dad Dyu, balù kel di mdu ani.

*I kfite Dyisas i kton di dad to galan tdò
(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23;
Dad Nimò 1:6-8)*

¹⁶ Na ta mdà dad sfalò satu to galan tdò gatù di Galili. Na fles ale di bulul i ta fala man Dyisas dale.

¹⁷ Na di kitela dun, mangamfù ale di kenen, bay nun di dale lwe nawa.

¹⁸ Na fdadong Dyisas di dale, manan, “Ta blé Dwata di do i kdee glal di tah langit na di tah tanà.

¹⁹ Yé duenam man, mdà gamu gatù di dad to di kdee dad banwe di tah tanà, na fanbalinguu ale dad to tdògu. Na bnunyagyu ale di dagit i Mà, na i Ngà, na i Mtieu Tulus.

²⁰ Na lêyu ale tdò du fye nimenla i kdee dad dekgu di gamu. Na nangyu glifet na gal agu samnagin di gamu kel di gusen i banwe.”

I Falami Kasafnè (New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a